

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1967

Warszawa, dnia 15 grudnia 1967 r.

Nr 12

SPIS TREŚCI

Dział A

- Poz. 123 — Statut Zrzeszenia Związków Zawodowych w Polsce uchwalony na VI/XII Kongresie Związków Zawodowych w dniu 23 czerwca 1967 r. 278

Dział B

- Poz. 124 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 1967 r. w sprawie uposażenia pracowników państwowych biur notarialnych 285
- „ 125 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 czerwca 1967 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia pracowników szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk i jej placówek naukowych 289
- „ 126 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1967 r. o uregulowaniu spraw prowadzonych przez dotychczasowe komisje uzdrowiskowe 289
- „ 127 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1967 r. w sprawie wprowadzenia obowiązku kształcenia zawodowego młodzieży w wieku od lat 15 do lat 18 na terenie m. st. Warszawy 290
- „ 128 — rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1967 r. w sprawie uposażenia pracowników zatrudnionych w Centralnym Archiwum Filmowym 290
- „ 129 — uchwała Nr 90 Rady Ministrów z dnia 5 maja 1967 r. w sprawie rozwoju spółdzielczości inwalidzkiej 293
- „ 130 — uchwała Nr 120 Rady Ministrów z dnia 24 maja 1967 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości 296
- „ 131 — rozporządzenie Ministra Łączności z dnia 20 lipca 1967 r. o zmianie rozporządzenia w sprawie dodatku służbowego dla pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” 307
- „ 132 — rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 lipca 1967 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie służby przygotowawczej i egzaminów na stanowisko sekretarza sądowego 307
- „ 133 — instrukcja Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 10 czerwca 1967 r. zmieniająca instrukcję w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu plac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwach geologicznych, geodezyjnych i geodezyjno-kartograficznych 308

DZIAŁ A

123

STATUT**ZRZESZENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE**

uchwalony na VI/XII Kongresie Związków Zawodowych w dniu 23 czerwca 1967 r.

I. CELE I ZADANIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**§ 1**

Statut określa cele, zadania i organizację Zrzeszenia Związków Zawodowych w Polsce.

§ 2

Robotnicy i pracownicy umysłowi wszystkich zawodów mogą tworzyć związki zawodowe i zrzeszać się w nich na zasadach dobrowolności.

Związki zawodowe są powszechną, bezpartyjną, niezależną i samorządną organizacją mas pracujących. Uczestniczą aktywnie w budownictwie socjalizmu w Polsce, reprezentują zawodowe, ekonomiczne i socjalne interesy ludzi pracy.

§ 3

Związki zawodowe w szczególności:

1) reprezentują interesy i bronią praw robotników i pracowników umysłowych zrzeszonych i nie zrzeszonych, troszczą się o codzienne życiowe sprawy ludzi pracy, o przestrzeganie praworządności ludowej i ustawodawstwa pracy, o prawidłowe funkcjonowanie aparatu administracji państwowej i gospodarczej, o usuwanie wszelkich biurokratycznych wypaczeń;

2) aktywnie współuczestniczą w rządzeniu państwem ludowym, współdziałają w planowaniu gospodarczym, w stałym rozwijaniu produkcji i usług, uczestniczą w podziale dochodu narodowego zgodnie z potrzebami mas pracujących i gospodarki narodowej, współuczestniczą w rozwoju oświaty i kultury, w kształtowaniu ustawodawstwa pracy i polityki socjalnej w państwie;

3) umacniają demokrację robotniczą, rozwijają samorząd robotniczy, pogłębiają więź między organami władzy ludowej i masami pracującymi;

4) współdziałają w zapewnianiu prawidłowego wzrostu zatrudnienia, opracowują i zawierają układy zbiorowe pracy, biorą udział w ustalaniu norm i stawek płac, kierując się socjalistyczną zasadą wynagradzania według pracy;

5) współdziałają ze stowarzyszeniami technicznymi i ekonomicznymi, uczelniami i placówkami naukowymi w upowszechnianiu najbardziej racjonalnych i ekonomicznych metod pracy, w rozwijaniu ruchu wynalazczości pracowniczej i racjonalizacji oraz wdrażaniu postępu technicznego, uczestniczą w podnoszeniu kultury pracy;

6) inicjują i organizują współzawodnictwo pracy, rozwijają ruch brygad i oddziałów pracy socjalistycznej, współpracują w tym zakresie z organizacjami młodzieżowymi i stowarzyszeniami technicznymi,

upowszechniają najlepsze doświadczenia i osiągnięcia współzawodniczących, troszczą się o wzrost poziomu wiedzy ogólnej i kwalifikacji zawodowych ludzi pracy;

7) wykonują nadzór nad warunkami pracy w zakładach, kontrolują stosowanie przepisów o ochronie pracy, sprawują inspekcję pracy oraz współdziałają z właściwymi organami państwa przy podejmowaniu przez nie decyzji w tych sprawach;

8) sprawują nadzór nad działalnością zakładowych komisji rozjemczych, dbają o realizację należnych pracownikom świadczeń;

9) współpracują z organami i instytucjami służby zdrowia, dążąc do systematycznego podnoszenia stanu zdrowotnego ludzi pracy i ich rodzin, stałego ulepszania opieki lekarskiej, rozwoju placówek służby zdrowia, a zwłaszcza przemysłowej służby zdrowia, lecznictwa uzdrowiskowego i rehabilitacyjnego, są głównym organizatorem wczasów pracowniczych, organizują w skali masowej wypoczynek po pracy, rozwijają pracownicze ogrody działkowe;

10) otaczają szczególną opieką matkę i dziecko, czuwając nad rozwojem i prawidłowym wykorzystaniem urządzeń socjalnych, żłobków, przedszkoli, kolonii letnich;

11) prowadzą kasy zapomogowo-pożyczkowe i wypłacają członkom związków zawodowych zasiłki statutowe;

12) biorą aktywny udział w rozwijaniu budownictwa mieszkaniowego, a zwłaszcza budownictwa spółdzielczego i zakładowego, współdziałają z radami narodowymi w rozdziale mieszkań, troszczą się o prawidłowy rozwój osiedli mieszkaniowych, o budownictwo kulturalne i socjalne;

13) współdziałają w rozwoju ubezpieczeń społecznych, biorą udział w radach nadzorczych Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, wpływając na prawidłowe i terminowe realizowanie świadczeń ubezpieczeniowych;

14) wychowują ludzi pracy na świadomych współgospodarzy kraju, umacniają wśród załóg socjalistyczny stosunek do pracy i poszanowanie mienia społecznego, umacniają poczucie odpowiedzialności załóg za sprawy zakładów i gospodarki jako materialno-społecznej podstawy coraz lepszego zaspokajania potrzeb ludzi pracy; dbają o prawidłowe kształtowanie stosunków między ludźmi, otaczają opieką sądy społeczne i wytyczają kierunki ich działania;

15) upowszechniają socjalistyczną ideologię i kulturę wśród mas pracujących, organizują i prowadzą szeroką działalność kulturalno-oświatową, rozwijają wychowanie fizyczne, sport i turystykę;

16) otaczają opieką młodzież, szczególnie młodzież pracującą, dbają o podnoszenie jej kwalifikacji i współdziałają w jej wychowaniu;

17) organizują i prowadzą badania nad historią ruchu zawodowego, nawiązując w swej działalności do jego rewolucyjnych i postępowych tradycji.

§ 4

Związki zawodowe umacniają i rozwijają samorząd robotniczy.

Rady zakładowe wchodzi w skład konferencji samorządu robotniczego, uczestniczą w pracach organów samorządu, dbają o zapewnienie udziału załóg w planowaniu i zarządzaniu przedsiębiorstwami oraz wpływu załóg na polepszanie wyników ekonomicznych przedsiębiorstw, usprawnianie organizacji produkcji, bezpieczeństwa i kultury pracy.

Instancje związkowe udzielają wszechstronnej pomocy organom samorządu robotniczego w ich działalności, czuwają nad przestrzeganiem ich uprawnień, reprezentują samorząd robotniczy wobec organów administracji gospodarczej oraz koordynują jego działalność w poszczególnych gałęziach gospodarki narodowej i w skali całego kraju.

§ 5

Związki zawodowe kierują się w swoim działaniu linią polityczną wytyczoną przez Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą i uznają jej kierowniczą rolę jako awangardy klasy robotniczej, przewodniej siły narodu polskiego.

§ 6

Związki zawodowe umacniają sojusz robotniczo-chłopski, zacieśniają więź między miastem a wsią.

§ 7

Związki zawodowe rozwijają wszechstronną działalność na rzecz umocnienia międzynarodowej solidarności ludzi pracy całego świata w duchu jedności i braterstwa międzynarodowego ruchu zawodowego, w interesie ekonomicznych i socjalnych zdobyczy mas pracujących, walczą o postęp społeczny i wolność, o prawa związkowe i swobody demokratyczne, o pokój i przyjaźń między narodami.

W tym celu związki zawodowe:

1) wychowują ludzi pracy w duchu patriotyzmu i proletariackiego internacjonalizmu, braterskiej przyjaźni z narodami Związku Radzieckiego i krajów demokracji ludowej oraz z masami pracującymi krajów kapitalistycznych, kolonialnych i zależnych, walczących o wolność i demokrację;

2) solidaryzują się z ludźmi pracy walczącymi przeciwko wyzyskowi kapitalistycznemu i udzielają im poparcia i pomocy;

3) rozwijają współpracę ze wszystkimi organizacjami związkowymi i robotniczymi, niezależnie od ich przynależności organizacyjnej, w walce o pokój i wspólne cele klasy robotniczej całego świata oraz o jedność działania międzynarodowego ruchu związkowego;

4) współpracują z organizacjami i instytucjami międzynarodowymi w zakresie spraw interesujących ruch zawodowy.

II. CZŁONKOWIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH, ICH PRAWA I OBOWIĄZKI

§ 8

Członkiem związku zawodowego może być każdy robotnik i pracownik umysłowy, zatrudniony na pod-

stawie umowy o pracę, nominacji, wyboru lub umowy o naukę zawodu.

Członkami związku zawodowego mogą być także członkowie spółdzielni pracy, których podstawowym źródłem utrzymania jest wynagrodzenie za świadczoną w spółdzielni pracę.

Sprawę przyjęcia do związków zawodowych osób zatrudnionych w systemie pracy nakładczej oraz na podstawie umów agencyjnych reguluje Centralna Rada Związków Zawodowych.

§ 9

Członek związku zawodowego ma prawo:

1) uczestniczyć w ogólnych zebraniach związku zawodowego;

2) wybierać i być wybieranym do wszystkich władz związkowych;

3) zwracać się do związku o ochronę należnych mu praw w przypadku naruszenia ich przez kierownictwo zakładu pracy, korzystać z bezpłatnych porad prawnych, a w przypadkach uzasadnionych, z pomocy prawnej, udzielanej przez rady zakładowe i instancje związkowe, zwłaszcza w sprawach ze stosunku pracy oraz o odszkodowanie za wypadki przy pracy i choroby zawodowe;

4) zwracać się do związku we wszystkich sprawach swego bytu i pracy;

5) występować z wnioskami i postulatami do władz związkowych wszystkich szczebli;

6) omawiać i poddawać ocenie na związkowych zebraniach, konferencjach, zjazdach i w prasie — działalność każdego członka związku i wszystkich władz związkowych;

7) brać udział we wszystkich zebraniach, na których władze związkowe podejmują uchwały dotyczące jego osoby.

§ 10

Członek związku zawodowego uprawniony jest do korzystania ze świadczeń socjalnych, urządzeń kulturalnych i sportowych w ramach określonych statutami i uchwałami poszczególnych związków zawodowych.

§ 11

Członek związku zawodowego jest obowiązany:

1) przestrzegać postanowień statutu i uchwał władz związku, uczestniczyć w życiu związkowym i regularnie płacić składki członkowskie;

2) przyczyniać się do osiągnięcia jak najlepszych wyników przez zespół pracowniczy, którego jest członkiem, i przez cały zakład poprzez sumienną pracę, przestrzeganie dyscypliny pracy, podnoszenie kwalifikacji zawodowych;

3) chronić i pomnażać własność społeczną jako wspólne dobro wszystkich pracujących oraz walczyć z wszelkimi przejawami brakoróbstwa, marnotrawstwa i biurokratyzmu, z nadużyciami, spekulacją i innymi szkodliwymi zjawiskami;

4) przestrzegać socjalistycznych zasad współzycia.

§ 12

Za szczególnie aktywną działalność społeczną lub zawodową członek związku może być wyróżniony na zasadach określonych statutem związku zawodowego.

§ 13

Przyjęcie pracownika do związku zawodowego następuje na podstawie jego osobistego zgłoszenia.

Tryb i formę przyjęcia ustalają statuty poszczególnych związków.

§ 14

Wystąpienie ze związku następuje po złożeniu przez członka związku oświadczenia o wystąpieniu i zwróceniu legitymacji związkowej.

§ 15

W razie przeniesienia się członka związku do innego związku zawodowego lub w wyniku przejścia do innego zakładu pracy — zachowuje on ciągłość stażu związkowego.

Okres odbywania przez członka związku zasadniczej służby wojskowej zalicza się do stażu związkowego, jeżeli przynależność do związku zawodowego miała miejsce przed powołaniem do wojska.

Okres przynależności studentów do Zrzeszenia Studentów Polskich zalicza się do stażu związkowego, jeżeli przerwa między okresem przynależności do ZSP, a wstąpieniem do związku zawodowego nie wynosiła więcej niż trzy miesiące.

Okres pracy w Ochotniczych Hufcach Pracy zalicza się do stażu związkowego, jeżeli pracownik po wystąpieniu z OHP w ciągu trzech miesięcy wstąpił do związku zawodowego.

Członek związku zawodowego, który przestał pracować ze względu na stan zdrowia lub wiek i otrzymuje rentę, ma prawo należeć do związku, którego członkiem był w okresie zatrudnienia.

Zasady organizacyjne przynależności do związku rencistów regulują statuty poszczególnych związków zawodowych.

Członek związku zawodowego może zachować przynależność związkową w okresie uzasadnionej przerwy w zatrudnieniu za zgodą właściwego związku zawodowego.

Pracownicy sezonowi zachowują ciągłość stażu związkowego na zasadach określonych statutami właściwych związków zawodowych, jeżeli przystąpią do pracy w następnym sezonie.

Okres przynależności do związków zawodowych za granicą zalicza się do stażu związkowego na zasadach, które określa Centralna Rada Związków Zawodowych.

§ 16

W przypadku naruszenia zasad statutu, dyscypliny związkowej lub zasad współżycia społecznego stosuje się wobec członka związku środki wychowawcze.

Jeśli podjęte oddziaływanie wychowawcze nie odniosło skutku lub jeśli ze względu na wagę przekroczenia jest celowe zastosowanie ostrzejszych środków wychowawczych — może być wymierzona członkowi związku kara upomnienia, nagany, zawieszenia w prawach członka związku lub wykluczenia.

Zasady i szczegółowy tryb stosowania środków wychowawczych ustalają statuty związków zawodowych.

Uchwała o ukaraniu członka związku powinna być podjęta w jego obecności. Jeżeli mimo zawiadomienia nie zgłosi się on bez uzasadnionych przyczyn na zebranie, uchwała o ukaraniu może zapaść w jego nieobecności.

Od uchwały w sprawie kary przysługuje członkowi związku prawo odwołania się do wyższych władz związkowych.

III. ZASADY ORGANIZACYJNE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**§ 17**

Związki zawodowe kierują się zasadami centralizmu demokratycznego.

Zgodnie z tymi zasadami:

1) władze związkowe wszystkich instancji są wybierane w sposób demokratyczny i obowiązane są składać członkom związku sprawozdania ze swej działalności;

2) władze związkowe wszystkich instancji podejmują decyzje i działają zgodnie z dążeniami i postulatami członków związku w oparciu o statut i uchwały nadrzędnych władz związkowych;

3) uchwały organizacji i władz związkowych wszystkich instancji zapadają większością głosów przy obecności co najmniej połowy ogółu członków, z wyjątkiem przypadków szczególnych, uwzględnionych w Statucie; mniejszość obowiązana jest podporządkować się większości i wykonać uchwałę; stanowisko odrębne może być przedstawione przez członka związku nadrzędnym władzom związkowym;

4) członkowie władz związkowych wszystkich instancji mogą być przez nie odwoływani w tych przypadkach, gdy działają niezgodnie ze Statutem Zrzeszenia lub statutem związku zawodowego, naruszając obowiązujące uchwały instancji związkowych albo popełniają czyny nie dające się pogodzić z zasadami współżycia społecznego. Odwołanie może również nastąpić na żądanie wyborców w drodze uchwały plenum właściwej instancji związkowej, a w zakładzie pracy — plenum rady zakładowej lub ogólnego zebrania członków zakładowej organizacji związkowej.

IV. STRUKTURA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**§ 18**

Związki zawodowe organizują się według zasady produkcyjnej, co oznacza, że:

1) członkowie związku zatrudnieni w jednym zakładzie pracy należą do jednego związku zawodowego;

2) każdy związek zawodowy zrzesza w swych szeregach pracowników zatrudnionych w zakładach pracy tej samej lub pokrewnych gałęzi gospodarki narodowej;

3) w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zrzeszanie przez poszczególne związki zawodowe pracowników, zatrudnionych w różnych gałęziach gospodarki narodowej, pod tym jednak warunkiem, że dany związek obejmuje swą działalnością cały zakład pracy; decyzje w tych przypadkach wydaje Centralna Rada Związków Zawodowych w porozumieniu z zainteresowanymi związkami;

4) we wszystkich instancjach związkowych mogą powstawać sekcje lub komisje, zajmujące się poszczególnymi zagadnieniami lub sprawami określonych zawodów; sekcje i komisje działają na podstawie regulaminów, ustalonych przez właściwe instancje związków zawodowych.

§ 19

Najwyższymi władzami związkowymi na odpowiednich szczeblach organizacyjnych są: walne zebranie, konferencja delegatów, krajowy zjazd delegatów i Kongres Związków Zawodowych.

Kadencja wszystkich władz związkowych trwa 3 lata, zaś Centralnej Rady Związków Zawodowych 4 lata.

§ 20

W przypadku wygaśnięcia mandatu członka instancji, powołuje ona nowego członka instancji spośród zastępców.

W szczególnie uzasadnionych przypadkach instancjom związkowym przysługuje prawo kooptacji. Liczba członków instancji, powołanych w drodze kooptacji, nie może przekroczyć 1/5 składu osobowego instancji. Uchwały w tych sprawach wymagają większości 3/4 głosów przy obecności co najmniej połowy członków instancji.

§ 21

W celu koordynowania działalności instancji i organizacji związkowych na terenie województwa, powiatu i miasta oraz reprezentowania interesów mas pracujących wobec rad narodowych, a także terenowych instytucji państwowych i społecznych, powołuje się wojewódzkie, powiatowe i miejskie komisje związków zawodowych.

V. ZRZESZENIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH W POLSCE**§ 22**

Dla zapewnienia ideologicznej i organizacyjnej jedności ruchu zawodowego oraz zespolenia jego wysiłków w służbie mas pracujących — związki zawodowe jednoczą się na zasadach dobrowolności w Zrzeszenie Związków Zawodowych w Polsce.

§ 23

Zrzeszenie Związków Zawodowych działa na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej i posiada osobowość prawną.

Siedzibą Zrzeszenia jest miasto stołeczne Warszawa.

§ 24

Zrzeszenie Związków Zawodowych w Polsce jest członkiem Światowej Federacji Związków Zawodowych.

VI. WŁADZE ZRZESZENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH**A. Kongres Związków Zawodowych****§ 25**

Najwyższą władzą Zrzeszenia Związków Zawodowych jest Kongres Związków Zawodowych, zwoływany co 4 lata.

§ 26

Kongres Związków Zawodowych:

1) rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z działalności Centralnej Rady Związków Zawodowych i Centralnej Komisji Rewizyjnej Związków Zawodowych za okres kadencji;

2) ustala ogólne wytyczne całokształtu działania związków zawodowych w kraju i na terenie międzynarodowym;

3) uchwała Statut Zrzeszenia Związków Zawodowych oraz wprowadza w nim poprawki i zmiany; uchwała w sprawie Statutu wymaga kwalifikowanej większości 2/3 głosów delegatów obecnych na Kongresie;

4) ustala wysokość składki członkowskiej i podstawowe zasady świadczeń finansowych na rzecz członków związków zawodowych, wysokość składki członków Zrzeszenia na rzecz Centralnej Rady Związków Zawodowych oraz ogólne zasady działalności organizacyjno-finansowej związków zawodowych;

5) wybiera w głosowaniu tajnym Centralną Radę Związków Zawodowych oraz Centralną Komisję Rewizyjną Związków Zawodowych.

W Kongresie biorą udział z głosem decydującym delegaci poszczególnych związków zawodowych, wybrani w głosowaniu tajnym na krajowych zjazdach związków zawodowych oraz w zakładach pracy o podstawowym znaczeniu dla gospodarki narodowej. Członkowie Centralnej Rady Związków Zawodowych i Centralnej Komisji Rewizyjnej, którzy nie zostali wybrani na delegatów, mają prawo uczestniczyć w Kongresie z głosem doradczym.

Kongres Związków Zawodowych jest prawomocny, jeżeli bierze w nim udział co najmniej 2/3 delegatów z głosem decydującym.

§ 27

Na mocy uchwały Centralnej Rady Związków Zawodowych bądź na żądanie 1/3 związków zawodowych, reprezentujących co najmniej połowę członków związków zawodowych, zwołuje się nadzwyczajny Kongres Związków Zawodowych.

Centralna Rada Związków Zawodowych powinna zwołać nadzwyczajny Kongres Związków Zawodowych w ciągu 3 miesięcy od dnia zgłoszenia prawomocnego wniosku.

Delegaci na nadzwyczajny Kongres Związków Zawodowych wybierani są w głosowaniu tajnym na plenarnych posiedzeniach zarządów głównych związków zawodowych według zasad organizacyjnych ustalonych przez Centralną Radę Związków Zawodowych.

Nadzwyczajny Kongres Związków Zawodowych obraduje tylko nad tymi sprawami, dla których został zwołany.

B. Centralna Rada Związków Zawodowych**§ 28**

W okresie między Kongresami naczelną władzą Zrzeszenia Związków Zawodowych jest Centralna Rada Związków Zawodowych, która kieruje całokształtem spraw związkowych, reprezentuje interesy pracownicze w kraju i broni ich oraz reprezentuje polskie związki zawodowe na terenie międzynarodowym.

§ 29

Liczbę członków i zastępców członków Centralnej Rady Związków Zawodowych ustala Kongres Związków Zawodowych.

§ 30

Centralna Rada Związków Zawodowych działa na podstawie Statutu Zrzeszenia Związków Zawodowych i realizuje uchwały Kongresu Związków Zawodowych.

§ 31

Centralna Rada Związków Zawodowych współdziała z władzami państwowymi, a także z organizacjami społecznymi w wytyczaniu kierunków budownictwa socjalistycznego i rozwoju gospodarki narodowej, w planowaniu i podziale dochodu narodowego.

Podstawą formułowania postulatów i wydawania opinii w tym zakresie są materiały i opracowania związków zawodowych oraz wynikające z nich bezpośrednie oceny dotyczące: możliwości wzrostu produkcji i usług, istniejących rezerw, położenia poszczególnych oddziałów klasy robotniczej, ich warunków pracy i płacy oraz potrzeb socjalno-bytowych i kulturalnych.

§ 32

Centralna Rada Związków Zawodowych realizuje program stałego polepszania warunków płacy i pracy, bezpieczeństwa i higieny pracy, świadczeń socjalnych oraz rozwoju ustawodawstwa pracy, oświaty i kultury; występuje w tym zakresie z inicjatywą ustawodawczą, a także kieruje inspekcją pracy i podległymi sobie instytucjami.

§ 33

Centralna Rada Związków Zawodowych uchwała swój budżet i zarządza majątkiem Zrzeszenia.

§ 34

Centralna Rada Związków Zawodowych prowadzi działalność wydawniczą, wydaje pismo codzienne „Głos Pracy” oraz nadzoruje działalność wydawniczą związków zawodowych.

§ 35

Centralna Rada Związków Zawodowych zwołuje Kongres Związków Zawodowych i ustala regulaminy wyborów delegatów na Kongres. Termin Kongresu, miejsce oraz porządek obrad — Centralna Rada Związków Zawodowych podaje do wiadomości związków zawodowych nie później niż 2 miesiące przed datą rozpoczęcia obrad Kongresu.

§ 36

Centralna Rada Związków Zawodowych wybiera ze swego grona Prezydium, w tym: przewodniczącego, wiceprzewodniczących i sekretarzy.

Skład liczbowy Prezydium określa Centralna Rada Związków Zawodowych.

§ 37

Centralna Rada Związków Zawodowych powołuje Komitet Wykonawczy CRZZ.

§ 38

Centralna Rada Związków Zawodowych rozpatruje i zatwierdza sprawozdania z prac Prezydium i Komitetu Wykonawczego Centralnej Rady Związków Zawodowych.

§ 39

Centralna Rada Związków Zawodowych powołuje redaktora naczelnego „Głosu Pracy”, naczelnego dyrektora Funduszu Wczasów Pracowniczych, Głównego Inspektora Pracy i przewodniczącego Ogólnozwiązkowej Federacji Sportu, Wychowania Fizycznego i Turystyki.

§ 40

Plenarne posiedzenia Centralnej Rady Związków Zawodowych powinny odbywać się przynajmniej raz na kwartał.

Plenarne posiedzenia Centralnej Rady Związków Zawodowych zwołuje Prezydium CRZZ.

C. Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych**§ 41**

Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych kieruje pracą związkową w okresie między plenarnymi posiedzeniami Centralnej Rady Związków Zawodowych oraz reprezentuje Centralną Radę Związków Zawodowych wobec władz państwowych i organizacji społecznych.

Między posiedzeniami Prezydium przewodniczący, wiceprzewodniczący i sekretarze kierują kolegialnie pracami CRZZ, wykonują bieżące zadania oraz reprezentują Centralną Radę Związków Zawodowych wobec władz państwowych i organizacji społecznych.

§ 42

Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych zajmuje się podstawową problematyką związków zawodowych, podejmuje w tych sprawach uchwały, wykonuje uchwały Plenum Centralnej Rady Związków Zawodowych i składa przed nim sprawozdanie ze swej działalności.

§ 43

Posiedzenia Prezydium Centralnej Rady Związków Zawodowych oraz Komitetu Wykonawczego zwołuje przewodniczący CRZZ.

D. Komitet Wykonawczy Centralnej Rady Związków Zawodowych**§ 44**

Do kompetencji Komitetu Wykonawczego należy organizowanie wykonania podjętych przez CRZZ i jej Prezydium uchwał, podejmowanie międzyzwiązkowych kampanii, występowanie z inicjatywą we wszystkich sprawach do CRZZ i jej Prezydium, opiniowanie aktów normatywnych dotyczących zagadnień ogólnozwiązkowych przed przekazaniem ich do rozpatrzenia Centralnej Radzie Związków Zawodowych.

VII. KOMISJE REWIZYJNE**§ 45**

Centralną Komisję Rewizyjną Związków Zawodowych wybiera Kongres Związków Zawodowych.

Komisje rewizyjne w poszczególnych związkach zawodowych są wybierane odpowiednio przez krajowe zjazdy, okręgowe konferencje delegatów, konferencje delegatów i ogólne zebrania pracowników w zakładach pracy.

Komisje rewizyjne wybierane są na okres kadencji instancji związkowej.

§ 46

Komisje rewizyjne działają na zasadach określonych statutem związku zawodowego i wytycznymi Centralnej Komisji Rewizyjnej Związków Zawodowych, w szczególności kontrolują gospodarkę i finansowe instancje związkowych pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności oraz gospodarkę w podległych danej organizacji związkowej agendach i jednostkach gospodarczych.

§ 47

Komisja rewizyjna bada stan zabezpieczenia majątku związkowego, ocenia celowość wydatków, zwraca uwagę na stosowanie zasad oszczędności w rozchodowaniu funduszy, a także na terminowe realizowanie i egzekwowanie należności.

§ 48

Komisja rewizyjna informuje prezydium i plenum kontrolowanej instancji o wynikach kontroli.

Każda instancja związkowa obowiązana jest ustosunkować się do wniosków komisji rewizyjnej i uwzględnić je w działalności związkowej.

§ 49

Liczbę członków i zastępców Centralnej Komisji Rewizyjnej Związków Zawodowych ustala Kongres.

Komisja wybiera ze swego grona przewodniczącego, wiceprzewodniczącego i sekretarza.

Liczbę członków komisji rewizyjnych i tryb ich wyboru w instancjach związkowych regulują statuty poszczególnych związków zawodowych.

§ 50

Centralna Komisja Rewizyjna Związków Zawodowych ustala wytyczne dla komisji rewizyjnych działających przy zarządach głównych związków zawodowych, które mają obowiązek instruowania komisji rewizyjnych niższych instancji i nadzorowania ich pracy. Do zadań Centralnej Komisji Rewizyjnej należy również badanie całokształtu działalności gospodarczej i finansowej wojewódzkich komisji związków zawodowych.

§ 51

Komisje rewizyjne składają sprawozdania ze swej działalności odpowiednio: na Kongresie Związków Zawodowych, na krajowych zjazdach, konferencjach delegatów i walnych zebraniach członków związków zawodowych.

VIII. CZŁONKOWIE ZRZESZENIA ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

§ 52

Związek zawodowy staje się członkiem Zrzeszenia Związków Zawodowych z chwilą zgłoszenia oświadczenia o swym przystąpieniu do Zrzeszenia. Statut związku zawodowego nie może być sprzeczny ze Statutem Zrzeszenia.

§ 53

Związki zawodowe uczestniczą we władzach Zrzeszenia poprzez udział swych delegatów w Kongresie Związków Zawodowych oraz w wybranej przez Kongres Centralnej Radzie Związków Zawodowych i jej Prezydium.

§ 54

Członkowie Zrzeszenia działają samodzielnie, przestrzegając obowiązków wynikających z jedności celów i zadań ruchu zawodowego, a w szczególności:

1) opracowują własne statuty, uwzględniając postanowienia Statutu Zrzeszenia;

2) opracowują i realizują własne programy działania, uchwalone przez krajowe zjazdy delegatów;

3) zawierają układy zbiorowe pracy;

4) w oparciu o ocenę potrzeb i możliwości opracowują i przedkładają kierownictwu właściwych ministerstw i jednostek gospodarczych wnioski i postulaty, dotyczące pracy i życia załóg oraz rozwoju poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej;

5) przedkładają władzom Zrzeszenia wnioski i postulaty w sprawach ogólnozwiązkowych oraz w sprawach wymagających pomocy ze strony Zrzeszenia, dotyczących poszczególnych grup pracowniczych;

6) prowadzą działalność inwestycyjną;

7) utrzymują łączność z organizacjami związkowymi innych krajów.

§ 55

Członkowie Zrzeszenia obowiązani są wykonywać uchwały Zrzeszenia, uczestniczyć we wspólnych akcjach i opłacać na rzecz Zrzeszenia składki w wysokości ustalonej przez Kongres.

IX. ZAKŁADOWE ORGANIZACJE ZWIĄZKOWE

§ 56

Podstawową jednostką organizacyjną związku jest zakładowa organizacja związkowa, w której skład wchodzi wszyscy członkowie związku zawodowego, zatrudnieni w danym zakładzie pracy.

Zakładowa organizacja związkowa realizuje cele i zadania związków zawodowych, określone statutem właściwego związku zawodowego i uchwałami władz związkowych.

§ 57

Zebranie wyborcze pracowników zakładu pracy lub konferencja delegatów wybiera w głosowaniu tajnym na okres lat 3 radę zakładową, która stanowi zarząd zakładowej organizacji związkowej.

Rada zakładowa wybiera ze swego grona prezydium na zasadach określonych statutem związku zawodowego.

Liczbę członków rady zakładowej, jej prezydium i tryb wyboru określają statuty poszczególnych związków zawodowych.

Prezydium rady zakładowej kieruje działalnością zakładowej organizacji związkowej w okresach między plenarnymi posiedzeniami rady zakładowej.

Rada zakładowa składa przynajmniej jeden raz w roku sprawozdanie ze swej działalności na zebraniu pracowników lub konferencji zakładowej.

Zebranie pracowników (konferencja zakładowa) może przed upływem kadencji odwołać poszczególnych członków rady zakładowej i dokonać wyboru nowych członków.

W przypadku gdy zebranie pracowników lub konferencja zakładowa uzna, że całokształt działalności rady zakładowej jest niedostateczny lub sprzeczny ze statutem i uzasadni zmianę całego składu rady, zebranie to lub konferencja może podjąć uchwałę zó-

bowiążującą radę zakładową do zorganizowania zebrania wyborczego przed upływem kadencji.

Zebranie wyborcze powinno odbywać się w terminie uzgodnionym z nadrzędną instancją związku zawodowego, lecz nie później niż w ciągu miesiąca od podjęcia uchwały o zwołaniu zebrania.

§ 58

W zakładach zatrudniających mniej niż 20 pracowników funkcję rady zakładowej spełnia delegat związkowy.

Tryb wyboru i czas trwania kadencji delegata określa statut związku zawodowego.

§ 59

W celu umożliwienia wszystkim członkom związku zawodowego czynnego udziału w życiu związkowym — rady zakładowe organizują rady oddziałowe oraz grupy związkowe i powołują komisje społeczne.

Zasady organizacyjne rad oddziałowych, komisji społecznych i grup związkowych określają statuty związków zawodowych oraz instrukcje i regulaminy zarządów głównych.

Dla tych zakładów, w których warunki nie sprzyjają zorganizowaniu ogniw związkowych w sposób ogólnie przyjęty — zarządy główne związków zawodowych ustalają odmienne zasady organizacyjne.

W przedsiębiorstwach wielozakładowych oddziałowe rady związków zawodowych w przypadkach określonych przez zarząd główny korzystać mogą z niektórych uprawnień przysługujących radom zakładowym.

Zakres tych uprawnień ustala zainteresowany związek zawodowy w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych.

X. WOJEWÓDZKIE KOMISJE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

§ 60

Wojewódzkie komisje związków zawodowych:

1) sprawują funkcje koordynatora działalności związkowej na terenie województwa oraz czuwają nad prawidłową realizacją uchwał Centralnej Rady Związków Zawodowych;

2) współpracują z radami narodowymi w dziedzinie planowania gospodarczego, rozwoju usług oraz oświaty i kultury na terenie województwa; współdziałają w realizacji terenowych planów gospodarczych zwłaszcza w zakresie poprawy warunków bytu pracujących, lepszego zaopatrzenia i rozwoju usług, stosowania właściwej polityki cen, zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, socjalnych, kulturalnych i opieki zdrowotnej ludności; organizują i przeprowadzają kontrole społeczne;

3) inicjują, nadzorują i koordynują związkową działalność oświatową i kulturalną; współdziałają z instytucjami i organizacjami oświatowymi w dziedzinie rozwoju oświaty ogólnej i podnoszenia kwalifikacji zawodowych;

4) koordynują i nadzorują działalność inspekcji pracy w zakresie przestrzegania przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy oraz przepisów ustawodawstwa pracy;

5) koordynują działalność terenowych instancji związkowych w dziedzinie zapobiegania narusze-

niom uprawnień pracowniczych oraz udzielania pracownikom pomocy prawnej;

6) współpracują z organizacjami i instytucjami naukowo-technicznymi w zakresie rozwoju techniki, wynalazczości i racjonalizacji;

7) rozwijają działalność w zakresie upowszechniania kultury fizycznej i sportu, turystyki i wypoczynku po pracy;

8) organizują współdziałanie związków zawodowych z samorządem mieszkańców w miastach i osiedlach oraz inicjują czyny społeczne ludności na rzecz środowiska.

§ 61

Wojewódzką komisję związków zawodowych stanowią: przewodniczący, wiceprzewodniczący i sekretarze WKZZ, przewodniczący wszystkich zarządów okręgowych związków zawodowych, delegowani przez okręgowe konferencje delegatów lub plenum zarządu głównego, przedstawiciele tych związków zawodowych, które na terenie województwa nie posiadają swych zarządów okręgowych, przewodniczący powiatowych i miejskich komisji związków zawodowych.

§ 62

Wojewódzka komisja związków zawodowych wybiera prezydium, w tym: przewodniczącego, wiceprzewodniczących i sekretarzy.

Tryb wyboru i liczbę członków prezydiów wojewódzkich komisji związków zawodowych ustala Centralna Rada Związków Zawodowych.

§ 63

Wybory prezydium WKZZ odbywają się każdorazowo po zakończeniu konferencji sprawozdawczo-wyborczych do zarządów okręgowych związków zawodowych.

§ 64

Celem koordynacji działalności związków zawodowych na terenie powiatu lub miasta, wojewódzkie komisje związków zawodowych powołują społeczne, powiatowe i miejskie komisje związków zawodowych jako komisje społeczne.

W zależności od potrzeb mogą być również powoływane dzielnicowe komisje związków zawodowych.

Powiatowe, miejskie i dzielnicowe komisje związków zawodowych są rzecznikiem wspólnych interesów załóg wobec rad narodowych, zwłaszcza w zakresie rozwoju na terenie powiatu, miasta lub dzielnicy, placówek socjalno-bytowych, oświatowo-kulturalnych, wypoczynku po pracy oraz łączenia środków finansowych na te cele.

Powiatowe, miejskie i dzielnicowe komisje związków zawodowych działają pod kierunkiem WKZZ, które ustalają ich tryb powoływania, skład oraz zakres działania.

XI. SPOŁECZNE KOMISJE PROBLEMOWE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

§ 65

W celu poszerzenia i umocnienia więzi instancji związkowych z masami członkowskimi oraz włącze-

nia do aktywnego udziału w wypełnianiu zadań związkowych szerokiego aktywu związkowego, wszystkie instancje związkowe mogą powoływać społeczne komisje problemowe.

Do udziału w pracach tych komisji może być powołany każdy członek związku zawodowego interesujący się zagadnieniami, które są przedmiotem prac komisji.

Zasady organizacyjne i zakres działania komisji problemowych, działających przy CRZZ i WKZZ, określa Prezydium CRZZ.

Zasady organizacyjne i zakres działania komisji działających przy powiatowych i miejskich komisjach związków zawodowych określają wojewódzkie komisje związków zawodowych.

Zasady organizacyjne i zakres działania komisji działających przy instancjach poszczególnych związków zawodowych określają statuty i wytyczne zarządów głównych związków zawodowych.

Społeczne komisje problemowe przedkładają do decyzji instancji związkowych wszystkich stopni propozycje i wnioski wynikające z zakresu działania komisji.

XII. FUNDUSZE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

§ 66

Fundusze związków zawodowych powstają ze składek członkowskich, z dochodów z imprez kulturalno-oświatowych i sportowych oraz z innych źródeł.

§ 67

Sposób pobierania składki członkowskiej i jej podziału ustalają zarządy główne związków zawodowych.

§ 68

Fundusze Centralnej Rady Związków Zawodowych powstają ze składek poszczególnych członków Zrzeszenia, a także z funduszy pochodzących z innych źródeł.

§ 69

Fundusze związków zawodowych przeznacza się na cele kulturalne i socjalne, na sport i wychowanie fizyczne, na rozwój wczasów i wypoczynku po pracy, na pomoc materialną dla członków związków oraz na inną działalność statutową.

§ 70

Podstawę działalności finansowej instancji związkowych i rad zakładowych stanowi budżet uchwalony przez plenum instancji zgodnie z wytycznymi wyższych instancji związkowych.

§ 71

Do działania w imieniu Zrzeszenia Związków Zawodowych w zakresie zawierania umów, zaciągania zobowiązań, podpisywania dokumentów finansowych i materiałowych oraz wykonywania zastępstwa prawnego — upoważnione są osoby wyznaczone przez Prezydium CRZZ.

Do działania w imieniu związku zawodowego w powyższym zakresie upoważnione są osoby wyznaczone przez prezydium zarządu głównego związku zawodowego.

W analogiczny sposób upoważniają swoich pełnomocników inne instancje związkowe — w granicach i na zasadach określonych przez zarządy główne.

DZIAŁ B

124

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 16 czerwca 1967 r.

w sprawie uposażenia pracowników państwowych biur notarialnych.

(Dziennik Ustaw z dnia 29 czerwca 1967 r. Nr 25, poz. 112)

Na podstawie art. 5, 7, 8 ust. 2 i art. 10 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepis ogólny.

§ 1. Przepisom rozporządzenia podlegają zatrudnieni w państwowych biurach notarialnych:

- 1) notariusze, asesory notarialni i aplikanci notarialni,
- 2) pracownicy administracyjni,
- 3) pracownicy obsługi.

Rozdział 2.

Notariusze, asesory notarialni i aplikanci notarialni.

§ 2. Ustala się dla pracowników wymienionych w § 1 pkt 1 następujące uposażenie zasadnicze:

Stancwisko	Uposażenie zasadnicze zł od — do
1. Notariusz	2.700 — 4.200
2. Asesor notarialny	2.200 — 2.400
3. Aplikant notarialny	1.550 — 1.800

§ 3. 1. Uposażenie zasadnicze notariusza przyznaje Minister Sprawiedliwości, asesorom i aplikantom notarialnym prezes sądu wojewódzkiego.

2. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac określi zasady przyznawania pracownikom wymienionym w ust. 1 uposażenia zasadniczego.

3. Notariusz uzyskujący stopień naukowy może otrzymać od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego następującego po dacie uzyskania stopnia naukowego podwyżkę uposażenia zasadniczego o 300 zł. Podwyżka ta nie może spowodować przekroczenia maksymalnego uposażenia zasadniczego przewidzianego dla notariusza.

4. Minister Sprawiedliwości może przyznać uposażenie zasadnicze do 10% wyższe od maksymalnego uposażenia zasadniczego przewidzianego w tabeli pracownikowi wymienionemu w § 1 pkt 1, posiadającemu wysokie kwalifikacje oraz praktykę w zakresie czynności ściśle związanych z jego stanowiskiem lub gdy wymagają tego ważne względy służbowe.

5. Liczba pracowników, którym podwyższono uposażenie (ust. 4), nie może przekroczyć 15% ogółu tych pracowników zatrudnionych w państwowych biurach notarialnych w województwie.

§ 4. Dla pracowników wymienionych w § 1 pkt 1 ustala się sześć stawek dodatku funkcyjnego w następującej wysokości:

Stawka dodatku funkcyjnego	Kwota miesięczna dodatku w zł
1	600
2	500
3	400
4	350
5	250
6	200

§ 5. 1. Dodatek funkcyjny przysługuje za pełnienie funkcji:

1) kierownika państwowego biura notarialnego w mieście wojewódzkim (mieście wyłączonym z województwa) lub w innym mieście liczącym ponad 100 000 mieszkańców według stawki 3—1

2) notariusza-wizytatora według stawki 2—1

3) kierownika państwowego biura notarialnego w mieście nie wymienionym w pkt 1 według stawki 6—3

4) zastępcy kierownika państwowego biura notarialnego według stawki 5—3

5) kierownika sekcji według stawki 6—4

2. Minister Sprawiedliwości może przyznać dodatek funkcyjny sędziemu lub asesorowi sądowemu delegowanemu do pełnienia w państwowym biurze notarialnym funkcji wymienionych w ust. 1.

§ 6. W razie zbiegu tytułów do dodatku funkcyjnego pracownikowi przysługuje tylko jeden dodatek według wyboru uprawnionego pracownika.

§ 7. Notariusz delegowany do Ministerstwa Sprawiedliwości do pełnienia obowiązków wizytatora państwowych biur notarialnych otrzymuje na czas pełnienia tych obowiązków uposażenie zasadnicze notariusza i zamiast dodatku funkcyjnego dodatek

z tytułu pełnienia funkcji wizytatora w stawkach i na zasadach obowiązujących dla sędziów delegowanych do Ministerstwa Sprawiedliwości i pełniących funkcje wizytatorów.

§ 8. 1. Pracownik może otrzymać wyższe uposażenie zasadnicze tylko w drodze awansowania.

2. Podwyżka uposażenia zasadniczego przyznana w związku z awansem nie może przekroczyć 300 zł miesięcznie.

§ 9. 1. Notariuszom i asesorom notarialnym przysługuje dodatek za wysługę lat.

2. Do wysługi lat zalicza się czas pracy na stanowiskach wymienionych w § 2 po dniu 1 stycznia 1952 r.

3. Minister Sprawiedliwości może zaliczyć do wysługi lat notariuszowi (asesorowi notarialnemu) okresy służby po dniu 22 lipca 1944 r., wymienione w § 12 ust. 4 i 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1966 r. w sprawie uposażenia sędziów, asesorów i aplikantów sądów powszechnych i sądów ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 35, poz. 213).

§ 10. Do pracowników wymienionych w § 1 pkt 1 stosuje się odpowiednio przepisy § 6 ust. 2, § 8 ust. 2, § 9, § 10 i § 12 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1966 r. w sprawie uposażenia sędziów, asesorów i aplikantów sądów powszechnych i sądów ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 35, poz. 213).

Rozdział 3.

Pracownicy administracyjni i pracownicy obsługi.

§ 11. 1. Ustala się tabelę stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników administracyjnych i pracowników obsługi, zwaną dalej „tabelą”, stanowiącą załącznik do rozporządzenia.

2. Tabela dotyczy:

1) w części A pracowników administracyjnych,

2) w części B pracowników obsługi.

§ 12. Zakwalifikowania pracowników na stanowiska przewidziane w tabeli dokonują prezesi sądów wojewódzkich.

§ 13. 1. Pracownikowi posiadającemu wysokie kwalifikacje oraz praktykę w zakresie czynności ściśle związanych z jego stanowiskiem lub gdy wymagają tego ważne względy służbowe, Minister Sprawiedliwości może przyznać uposażenie zasadnicze do 10% wyższe od maksymalnego uposażenia zasadniczego przewidzianego w tabeli dla zajmowanego przez pracownika stanowiska.

2. Liczba pracowników, którym podwyższono uposażenie (ust. 1), nie może przekroczyć 15% ogółu pracowników administracyjnych zatrudnionych w państwowych biurach notarialnych w województwie.

§ 14. Do pracowników wymienionych w § 11 stosuje się odpowiednio przepisy §§ 5, 7 ust. 1—3, §§ 8, 9 ust. 1—4, §§ 11, 14, 15 ust. 1, §§ 16 i 18 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1966 r. w sprawie uposażenia administracyjnych pracowników sądów powszechnych i sądów ubezpieczeń społecznych (Dz. U. Nr 35, poz. 214).

Rozdział 4.

Fundusz nagród.

§ 15. 1. Dla pracowników państwowych biur notarialnych tworzy się fundusz nagród w wysokości

do 23% planowanego dla nich osobowego funduszu płac.

2. Nagrody nie podlegają podatkowi od wynagrodzeń.

3. Zasady, tryb i terminy przyznawania nagród określi Minister Sprawiedliwości w uzgodnieniu z Ministrem Finansów, Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych.

Rozdział 5.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 16. Szczegółowe zasady i tryb przeszerogowania i kwalifikowania pracowników na stanowiska przewidziane w rozporządzeniu i załączonej do niego tabeli ustali Minister Sprawiedliwości w wytycznych uzgodnionych z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac i Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Państwowych i Społecznych.

§ 17. 1. Dla pracowników objętych rozporządzeniem aktualnie pobieramy przejściowy dodatek mieszkaniowy, wprowadzony uchwałą nr 187 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku mieszkaniowego (Monitor Polski Nr 43, poz. 239), ulega z dniem 1 sierpnia 1967 r. trwałemu zmniejszeniu o kwotę równą 50% uzyskanego wzrostu wynagrodzenia netto, nie wyższą jednak od pobieranego dodatku mieszkaniowego.

2. Przez wzrost wynagrodzenia netto, o którym mowa w ust. 1, rozumie się różnicę pomiędzy wynagrodzeniem netto (zasadniczym powiększonym o dodatki) za miesiąc lipiec 1967 r., zwanym zarobkiem bazowym, a wynagrodzeniem netto — zasadniczym otrzymanym za miesiąc czerwiec 1967 r., powiększonym o kwotę nagród za przekroczenie limitów dochodowości państwowych biur notarialnych, faktycznie włączoną danemu pracownikowi do wynagrodzenia zasadniczego, oraz o dodatki.

3. Jeżeli w wyniku regulacji płac wynagrodzenie netto wzrośnie o kwotę równą lub wyższą aniżeli 200% dodatku mieszkaniowego, następuje trwała utrata tego dodatku począwszy od dnia 1 sierpnia 1967 r.

4. Jeżeli w wyniku regulacji wynagrodzenie netto wzrośnie o kwotę niższą niż 200% pobieranego dodatku mieszkaniowego, pozostałą część tego dodatku, po potrąceniu kwoty określonej w ust. 1, wypłaca się do dnia 31 grudnia 1967 r.

5. Począwszy od dnia 1 stycznia 1968 r. ustalanie wysokości dodatku mieszkaniowego następuje w okresach półrocznych.

6. Za podstawę do określenia wysokości dodatku mieszkaniowego za każde półrocze począwszy od pierwszego półrocza 1968 r. przyjmuje się porównanie średniomiesięcznego wynagrodzenia netto z poprzedniego półrocza (łącznie z wypłaconymi w tym okresie dodatkami) z wynagrodzeniem bazowym, o którym mowa w ust. 2.

7. Wzrost wynagrodzenia w stosunku do wynagrodzenia bazowego (ust. 2 i 6) powoduje obniżenie w następnym półroczu dodatku, o którym mowa w ust. 4, w wysokości 50% uzyskanego wzrostu wynagrodzenia netto.

8. W razie uzyskania w przekroju rocznym, począwszy od 1968 r., średniomiesięcznego wzrostu wynagrodzenia w stosunku do zarobku bazowego, o

którym mowa w ust. 2 i 6, w wysokości co najmniej 200% kwoty dodatku, o którym mowa w ust. 4, następuje trwała utrata tego dodatku niezależnie od wysokości wynagrodzeń uzyskiwanych w późniejszych okresach. W tym celu niezależnie od obliczeń półrocznych dokonuje się obliczeń wynagrodzeń osiągniętych, w każdym roku kalendarzowym.

§ 18. W zakresie uregulowanym niniejszym rozporządzeniem nie mają zastosowania przepisy uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku mieszkaniowego (Monitor Polski Nr 43, poz. 239).

§ 19. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia pracownikom objętym rozporządzeniem nie przysługuje:

1) dodatek określony w uchwale nr 301 Rady Ministrów z dnia 14 września 1963 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku kwartalnego dla pracujących,

2) dodatek pobierany dotychczas w myśl § 2 ust. 1 uchwały nr 103 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie podwyżki wynagrodzeń za pracę najniżej zarabiających pracowników przedsiębiorstw, instytucji i urzędów oraz obniżenia skali podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr 25, poz. 124),

3) dodatek określony w uchwale nr 100 Rady Ministrów z dnia 24 stycznia 1953 r. w sprawie przyznawania niektórym kategoriom pracowników państwowych dodatków uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby (Monitor Polski Nr A-10, poz. 139 z późniejszymi zmianami).

§ 20. 1. W stosunku do pracowników objętych rozporządzeniem tracą moc wszystkie przepisy w zakresie nim uregulowanym, w szczególności:

1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1956 r. w sprawie uposażenia notariuszów, asesorów i aplikantów notarialnych (Dz. U. z 1956 r. Nr 24, poz. 113, z 1957 r. Nr 54, poz. 263 i z 1963 r. Nr 1, poz. 2),

2) zarządzenie nr 174 Prezesa Rady Ministrów z dnia 8 grudnia 1951 r. w sprawie tymczasowej tabeli stanowisk oraz dodatków funkcyjnych i służbowych dla pracowników w dziale Ministerstwa Sprawiedliwości (Monitor Polski Nr A-102, poz. 1487),

3) uchwała nr 346 Rady Ministrów z dnia 29 sierpnia 1957 r. w sprawie nagród dla pracowników państwowych biur notarialnych,

4) § 3 uchwały nr 265 Rady Ministrów z dnia 2 czerwca 1956 r. w sprawie niektórych dodatków uzasadnionych specjalnymi kwalifikacjami i warunkami służby oraz nagród przyznawanych pracownikom prezydiów rad narodowych i terenowych organów podległych ministrom (Monitor Polski Nr 53, poz. 585).

2. Utrzymuje się w mocy § 10 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 1956 r. w sprawie uposażenia notariuszów, asesorów i aplikantów notarialnych (ust. 1 pkt 1) do czasu wydania nowych przepisów o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłym miejscem służbowym oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe.

§ 21. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Sprawiedliwości, Ministrowi Finansów i Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac.

§ 22. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 czerwca 1967 r. (poz. 112).

Tabela
stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników administracyjnych
i pracowników obsługi państwowych biur notarialnych

Lp.	Nazwa stanowiska	Wymagane kwalifikacje w zakresie		Uposażenie zasadnicze miesięczne w zł w stawkach od — do
		wykształcenia	liczby lat praktyki zawodowej	
A. Pracownicy administracyjni				
1	Radca notarialny	wyższe średnie	2 4	1500—2700
2	Starszy referent notarialny	średnie	4	1300—2200
3	Referent notarialny	średnie	3	1150—2000
4	Fotokopista	podstawowe i umiejętność sporządzania fotokopii dokumentów	2	1100—1700
5	Maszynistka-referent	średnie podstawowe i umiejętność pisania na maszynie	1 2 w tym 1 w notariacie	1100—1700
6	Starsza maszynistka poza halą maszyn	umiejętność pisania na maszynie z szybkością 220 uderzeń na minutę	—	1050—1550
7	Maszynistka poza halą maszyn	umiejętność pisania na maszynie z szybkością 180 uderzeń na minutę	—	1050—1350
8	Praktykant	średnie podstawowe	— —	950—1250 900—1000
B. Pracownicy obsługi				
1	Wykwalifikowany rzemieślnik gospodarczy	—	—	1000—1700
2	Woźny notarialny	—	2	950—1500
3	St. woźny	—	—	950—1150
4	Woźny	—	—	850—950
5	Sprzątaczką	—	—	850—900
6	Goniec	—	—	850

125

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 28 czerwca 1967 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie uposażenia pracowników szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk i jej placówek naukowych.*(Dziennik Ustaw z dnia 20 lipca 1967 r. Nr 28, poz. 132)*

Na podstawie art. 107 i art. 129 ustawy z dnia 5 listopada 1958 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 1965 r. Nr 16, poz. 114), art. 68 i art. 69 ustawy z dnia 17 lutego 1960 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. z 1965 r. Nr 17, poz. 119) oraz art. 5, art. 8 ust. 2, art. 14, art. 15 i art. 39 ust. 2 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) zarządza się, co następuje:

§ 1. W § 6 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pra-

owników szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk i jej placówek naukowych (Dz. U. Nr 43, poz. 225) po wyrazach „70%” dodaje się wyrazy „a w wyjątkowych przypadkach 100%”.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Oświaty i Szkolnictwa Wyższego, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac i innym zainteresowanym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

126

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1967 r.

o uregulowaniu spraw prowadzonych przez dotychczasowe komisje uzdrowiskowe.*(Dziennik Ustaw z dnia 29 lipca 1967 r. Nr 30, poz. 141)*

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Prezydium rad narodowych w miejscowościach uznanych za uzdrowiska przejmą majątek znajdujący w zarządzie dotychczasowych komisji uzdrowiskowych i przekażą ten majątek jednostkom organizacyjnym właściwym do wykonywania zadań, do których realizacji służy ten majątek.

2. Przejęcie i przekazanie majątku powinno nastąpić przy odpowiednim zastosowaniu zasad określonych w przepisach o przekazywaniu w ramach administracji państwowej przedsiębiorstw, instytucji oraz zakładów, nieruchomości i innych obiektów majątkowych.

§ 2. 1. Pracownikom wykonującym zadania dotychczasowych komisji uzdrowiskowych zapewnią się pracę w tych jednostkach organizacyjnych, które będą realizować zadania przewidziane w ustawie z dnia 17 czerwca 1966 r. o uzdrowiskach i lecznictwie uzdrowiskowym (Dz. U. Nr 23, poz. 150).

2. Przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej (§ 1 ust. 1), po zasięgnięciu opinii naczelnego lekarza uzdrowiska, kieruje pracownikami, o których mowa w ust. 1, do pracy we właściwych jednostkach organizacyjnych, które zobowiązane są zawrzeć umowę o pracę.

3. Jeżeli w nowym miejscu pracy przysługuje wynagrodzenie niższe od pobieranego z tytułu pracy w komisji uzdrowiskowej, pracownik otrzymuje przez okres różnicy wysokości wypowiedzenia wyrównanie w wysokości różnicy pomiędzy dotychczasowym wynagrodzeniem, obliczonym jak za urlop wypoczynkowy, a wynagrodzeniem pracownika na nowym stanowisku.

4. Jeżeli pracownik odmówi podjęcia pracy, do której został skierowany, dotychczasowa umowa o pracę ulegnie rozwiązaniu za wypowiedzeniem zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5. Wyrównanie oraz wynagrodzenie za okres wypowiedzenia wypłaca prezydium właściwej rady narodowej (§ 1 ust. 1).

6. Zmiana miejsca pracy, dokonana w myśl ust. 2, nie powoduje przerwy w ciągłości pracy i nie narusza uzależnionych od tego uprawnień pracownika.

§ 4. Jednostki organizacyjne, którym prezydium właściwej rady narodowej przekaże majątek dotychczasowych komisji uzdrowiskowych, przejmują zobowiązania i wierzytelności związane z zarządzaniem tym majątkiem.

§ 5. 1. Do załatwienia całości spraw związanych z przejęciem i przekazaniem majątku, dokumentów oraz agend dotychczasowych komisji uzdrowiskowych przewodniczący prezydium właściwej rady narodowej powołuje komisję.

2. Skład komisji ustala prezydium właściwej rady narodowej, z tym że w skład komisji powinni wchodzić przedstawiciel tego prezydium jako przewodniczący oraz jako jej członkowie naczelnny lekarz uzdrowiska i przedstawiciel dotychczasowej komisji uzdrowiskowej.

§ 6. Rozporządzenie nie dotyczy majątku zarządzanego przez dotychczasowe komisje uzdrowiskowe, a przekazanego przez państwowe przedsiębiorstwo uzdrowiskowe w związku ze zleceniem tym komisjom określonych zadań.

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

127

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1967 r.

w sprawie wprowadzenia obowiązku kształcenia zawodowego młodzieży w wieku od lat 15 do lat 18 na terenie m. st. Warszawy.*(Dziennik Ustaw z dnia 29 lipca 1967 r. Nr 30, poz. 142)*

Na podstawie art. 15 w związku z art. 37 ust. 3 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na terenie m. st. Warszawy wprowadza się obowiązek kształcenia zawodowego młodzieży w wieku od lat 15 do ukończenia lat 18, nie uczęszczającej do szkół lub nie pracującej zawodowo.

§ 2. Wykonanie obowiązku, o którym mowa w § 1, odbywać się będzie w szkołach zawodowych lub

szkołach (na kursach) przysposobienia zawodowego, określonych i działających na zasadach ustalonych przez Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego.

§ 3. W uzasadnionych wypadkach władze szkolne mogą zwolnić osobę odpowiadającą warunkom określonym w § 1 od obowiązku wynikającego z niniejszego rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

128

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 25 lipca 1967 r.

w sprawie uposażenia pracowników zatrudnionych w Centralnym Archiwum Filmowym.*(Dziennik Ustaw z dnia 29 lipca 1967 r. Nr 30, poz. 143)*

Na podstawie art. 5, 7 i 8 ustawy z dnia 4 lutego 1949 r. o uposażeniu pracowników państwowych (Dz. U. Nr 7, poz. 39) w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie stosuje się do pracowników zatrudnionych w Centralnym Archiwum Filmowym.

§ 2. 1. Ustala się dla pracowników działalności podstawowej wymienionych w § 1 następujące tabele stanowiące załączniki do rozporządzenia:

a) tabelę stanowisk, kwalifikacji, uposażeń zasadniczych i dodatków specjalnych (załącznik nr 1),

b) tabelę stawek dodatku specjalnego (załącznik nr 2),

c) tabelę stawek dodatku funkcyjnego (załącznik nr 3).

2. W razie zbiegu uprawnień do dwóch dodatków funkcyjnych przysługuje tylko jeden dodatek wyższy.

§ 3. Minister Kultury i Sztuki w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac i w uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki ustali stanowiska, kwalifikacje i uposażenie pracowników administracyjnych i obsługi na zasadach obowiązujących w prezydiach rad narodowych.

§ 4. Do pracowników kin archiwalnych oraz innych pracowników zatrudnionych przy wyświetlaniu filmów stosuje się przepisy obowiązujące w sieci kin państwowych. Wynagrodzenie podstawowe dla tych pracowników ustala się na poziomie płac stosowanych w „zeroekranowych” kinach, natomiast nie mają do nich zastosowania przepisy o funduszu prowizyjnym przewidzianym w sieci kin państwowych. Pracownicy kin archiwalnych są objęci systemem magród, o których mowa w § 11.

§ 5. Pracownicy posiadający stopień naukowy doktora otrzymują dodatek do uposażenia w wysokości 300 zł miesięcznie.

§ 6. Pracownicy zatrudnieni w niepełnym wymiarze czasu pracy zostają zakwalifikowani na właściwe stanowiska na ogólnych zasadach, z tym że wynagrodzenie ich oblicza się według stawki godzinowej. Stawka za godzinę pracy wynosi 1/175 pełnego uposażenia miesięcznego (łącznie z dodatkami), które przysługiwałyby pracownikowi w razie zatrudnienia go w pełnym wymiarze czasu pracy.

§ 7. Pracownicy zatrudnieni w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia powinni być zakwalifikowani na stanowiska służbowe wymienione w załączniku nr 1 stosownie do posiadanych kwalifikacji, z tym że nie mogą otrzymać uposażenia niższego od dotychczas pobieranego.

§ 8. Minister Kultury i Sztuki może w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac oraz w uzgodnieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki uzupełnić tabelę stanowisk, kwalifikacji, uposażeń zasadniczych i dodatków specjalnych, o których mowa w § 2 ust. 1 oraz w § 3, niezbędnymi stanowiskami.

§ 9. W wyjątkowo uzasadnionych wypadkach Minister Kultury i Sztuki może zwolnić pracownika od wymagań kwalifikacyjnych ustalonych dla zajmowania stanowisk wymienionych w załączniku nr 1 do rozporządzenia, uwzględniając jego wieloletnią pracę w kinematografii.

§ 10. 1. Pracownicy objęci rozporządzeniem mogą otrzymać wyższe uposażenie tylko w drodze awansu.

2. Przepis ust. 1 nie dotyczy wypadku powołania pracownika na wyższe stanowisko lub ustalenia uposażenia po okresie próbnym.

3. Pracownik może być awansowany w obrębie danego stanowiska nie częściej niż co 2 lata. Jako terminy awansowe ustala się dzień 1 stycznia i 22 lipca ze zmianą uposażenia od dnia 1 sierpnia.

4. Wysokość podwyżki uposażenia łącznie z dodatkami, przyznanej w związku z awansem, nie może przekroczyć 300,— zł miesięcznie, a w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach 500,— zł miesięcznie.

5. Przepis ust. 4 ma zastosowanie również przy podwyżce uposażenia przyznanej w związku z wprowadzeniem w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 11. 1. Ustala się fundusz nagród w wysokości 4% planowanego funduszu płac pracowników Centralnego Archiwum Filmowego z przeznaczeniem na nagrody dla tych pracowników.

2. Szczegółowe zasady przyznawania nagród dla pracowników kin archiwalnych opracuje dyrektor Centralnego Archiwum Filmowego po zasięgnięciu opinii Rady Zakładowej Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki w Centralnym Archiwum Filmowym i przedłoży do zatwierdzenia Naczelnemu Zarządowi Kinematografii.

3. Nagrody przyznaje dyrektor Centralnego Archiwum Filmowego po zasięgnięciu opinii Rady Zakładowej Związku Zawodowego Pracowników Kultury i Sztuki w Centralnym Archiwum Filmowym.

§ 12. Dodatek specjalny (§ 2 ust. 1 lit. a) oraz nagrody, o których mowa w § 11, nie podlegają podatkowi od wynagrodzeń.

§ 13. 1. Wprowadza się zasady stosowania przejściowego dodatku mieszkaniowego stanowiące załącznik nr 4 do rozporządzenia.

2. W zakresie uregulowanym załącznikiem nr 4 do rozporządzenia nie mają zastosowania przepisy uchwały nr 187 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku mieszkaniowego (Monitor Polski Nr 43, poz. 239) oraz uchwały nr 228 Rady Ministrów z dnia 30 lipca 1966 r. w sprawie podwyżki wynagrodzeń za pracę najniżej zarabiających pracowników przedsiębiorstw, instytucji i urzędów (Monitor Polski Nr 40, poz. 202).

§ 14. Z dniem wejścia w życie rozporządzenia pracownikom objętym rozporządzeniem nie przysługuje:

1) dodatek pobierany dotychczas w myśl uchwały nr 103 Rady Ministrów z dnia 16 marca 1963 r. w sprawie podwyżki wynagrodzeń za pracę najniżej zarabiających pracowników przedsiębiorstw, instytucji i urzędów oraz obniżenia skali podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski Nr 25, poz. 124),

2) dodatek określony w uchwale nr 301 Rady Ministrów z dnia 14 września 1963 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku kwartalnego dla pracujących.

§ 15. Traci moc zarządzenie nr 94 Ministra Kultury i Sztuki z dnia 10 września 1962 r. w sprawie ustalenia stanowisk, kwalifikacji i uposażenia pracowników Centralnego Archiwum Filmowego.

§ 16. Wykonanie rozporządzenia porucza się Ministrowi Kultury i Sztuki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac oraz Ministrowi Finansów.

§ 17. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 sierpnia 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załączniki do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 lipca 1967 r. (poz. 143).

Załącznik nr 1

TABELA STANOWISK, KWALIFIKACJI, UPOSAŻEŃ ZASADNICZYCH I DODATKÓW SPECJALNYCH

Lp.	Stanowisko służbowe	Wykształcenie	Staż pracy		Miesięczne uposażenie zasadnicze w zł od — do	Maksymalna stawka dodatku specjalnego
			ogólny	w kinematografii		
1	Kustosz	Wyższe, dorobek naukowy	10	6	2.400—3.100	do 1
2	Konserwator archiwalny zbiorów filmowych	Wyższe artystyczne lub techniczne przydatne w konserwacji zbiorów filmowych	10	6	2.400—3.100	do 1
3	Adiunkt archiwalny	Wyższe	8	5	2.100—2.800	do 3
4	Zastępca konserwatora archiwalnego zbiorów filmowych	Wyższe, przydatne w konserwacji zbiorów filmowych	6	4	2.100—2.800	do 3
5	Starszy archiwista	Wyższe	5	3	1.700—2.400	do 5
6	Starszy konserwator zbiorów filmowych	Wyższe	4	6	1.700—2.400	do 5
		Średnie, przydatne w konserwacji zbiorów filmowych	8	6	1.700—2.400	do 5

Lp.	Stanowisko służbowe	Wykształcenie	Staż pracy		Miesięczne uposażenie zasadnicze w zł od — do	Maksymalna stawka dodatku specjalnego
			ogólny	w kinematografii		
7	Archiwista	Wyższe	2	—	1.500—2.100	do 6
8	Konservator zbiorów filmowych	Wyższe	2	2	1.500—2.100	do 6
		Średnie, przydatne w konserwacji zbiorów filmowych	6	2	1.500—2.100	do 6
9	Młodszy archiwista	Wyższe	—	—	1.400—1.500	do 8
		Średnie	5	2		
10	Praktykant archiwalny	Średnie	—	—	1.000—1.400	do 8
11	Technik archiwalny	Średnie	2	—	1.200—2.000	do 8
12	Starszy laborant archiwalny	Średnie	3	—	1.200—2.000	do 8
13	Laborant archiwalny	Średnie	2	—	1.100—1.700	do 9
		Podstawowe	2	—	1.000—1.500	do 9
14	Starszy manipulant archiwalny	Średnie	2	2	1.100—1.900	do 6
		Podstawowe	5	3	1.100—1.800	do 6
15	Manipulant archiwalny	Średnie	—	—	1.000—1.500	do 8
		Podstawowe	—	—	900—1.400	do 8

Załącznik nr 2

TABELA STAWEK DODATKU SPECJALNEGO

Stawka	Złoty
1	1.000
2	900
3	800
4	700
5	600
6	500
7	400
8	300
9	200
10	100

Załącznik nr 3

TABELA STAWEK DODATKU FUNKCYJNEGO

Lp.	Funkcja	Stawka dodatku funkcyjnego w zł
1	Dyrektor Centralnego Archiwum Filmowego	700—1.000
2	Wicedyrektor Centralnego Archiwum Filmowego	500— 700
3	Kierownik wydziału, pracowni, ośrodka w Centralnym Archiwum Filmowym	300— 500
4	Kierownik działu i oddziału w Centralnym Archiwum Filmowym	200— 300

ZASADY WYPŁACANIA DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

1. Dla pracowników objętych regulacją płac aktualnie pobierany dodatek mieszkaniowy, wprowadzony uchwałą nr 187 Rady Ministrów z dnia 20 lipca 1965 r. w sprawie wprowadzenia przejściowego dodatku mieszkaniowego (Monitor Polski Nr 43, poz. 239), ulega z pierwszym dniem następnego miesiąca po regulacji płac trwałemu zmniejszeniu o kwotę równą 50% uzyskanego wzrostu zarobku netto, nie wyższą jednak od pobieranego dodatku mieszkaniowego.

2. Przez wzrost zarobku netto, o którym mowa w ust. 1, rozumie się:

1) u pracowników fizycznych różnicę, wynikającą z odjęcia:

a) średniomiesięcznego zarobku netto, uzyskanego w okresie od 1 stycznia do miesiąca poprzedzającego regulację płac od

b) zarobku netto, ustalonego jako wynik przemnożenia przeciętnego zarobku godzinowego faktycznie uzyskanego w miesiącu, w którym dokonano regulacji płac, przez średniomiesięczną liczbę godzin opłaconych w okresie od 1 stycznia do miesiąca poprzedzającego regulację płac (stanowiącego zarobek bazowy),

2) u pracowników umysłowych — różnicę wynikającą z odjęcia:

a) wynagrodzenia (netto) zasadniczego za miesiąc poprzedzający regulację płac łącznie ze średniomiesięczną planowaną na dany kwartał — według zasad obowiązujących przed regulacją płac — premią (prowizją, nagrodą) od

b) wynagrodzenia zasadniczego netto za miesiąc, w którym dokonano regulacji płac, łącznie ze średniomiesięczną premią (nagrodą, prowizją) planowaną na dany kwartał według zasad określonych w uchwale (zwanego zarobkiem bazowym).

3. W razie gdy kwota wzrostu zarobku (ust. 2) jest niższa niż 200% pobieranego dodatku mieszkaniowego, pozostałą część dodatku po potrąceniu kwoty określonej w ust. 1 wypłaca się do dnia 31 grudnia 1967 r.

4. Począwszy od 1 stycznia 1968 r. ustalenie wysokości pozostałej części dodatku następuje w okresach półrocznych.

5. Za podstawę do określenia wysokości pozostałej części dodatku za każde półrocze, począwszy od I półrocza 1968 r., przyjmuje się porównanie średniomiesięcznego zarobku netto z poprzedniego półrocza z zarobkiem bazowym, o którym mowa w ust. 2 pkt 1 lit. b) i pkt 2 lit. b).

6. Wzrost zarobku w stosunku do zarobku bazowego (ust. 2 pkt 1 lit. b) i pkt 2 lit. b) powoduje obniżenie w następnym półroczu dodatku, o którym mowa w ust. 3, w wysokości 50% uzyskanego wzrostu zarobku netto.

7. W razie uzyskania w przekroju rocznym, począwszy od 1968 r., średniomiesięcznego wzrostu zarobku w wysokości co najmniej 200% kwoty dodatku, o którym mowa w ust. 3, następuje trwała utrata dodatku, niezależnie od wysokości zarobku uzyskanego w późniejszych okresach. W tym celu, niezależnie od obliczeń półrocznych, dokonuje się obliczeń zarobku osiągniętego w każdym roku kalendarzowym.

8. W razie wypłacenia za miesiące po regulacji płac dodatku mieszkaniowego bez uwzględnienia zmniejszeń stosownie do postanowień ust. 1, podwyżka wynagrodzenia z tytułu regulacji płac ulega zmniejszeniu o nadpłacony dodatek lub jego część, jeśli pracownik traci wskutek podwyżki prawo do tego dodatku w całości lub części.

129

UCHWAŁA Nr 90 RADY MINISTRÓW

z dnia 5 maja 1967 r.

w sprawie rozwoju spółdzielczości inwalidzkiej.*(Monitor Polski z dnia 1 czerwca 1967 r. Nr 30, poz. 141)*

W celu zapewnienia inwalidom zatrudnionym w spółdzielniach inwalidów właściwych warunków rehabilitacji, pracy i ciągłości zatrudnienia oraz dla zwiększenia możliwości zatrudnienia tych osób, Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwała niniejsza dotyczy spółdzielni inwalidów zrzeszonych w Związku Spółdzielni Inwalidów.

§ 2. Zaleca się Związkowi Spółdzielni Inwalidów:

1) rozwijanie sieci spółdzielni inwalidów, zwłaszcza w formie zakładów pracy chronionej dla inwalidów niewidomych, inwalidów z powodu gruźlicy, chorób psychicznych, nerwowych i innych schorzeń, według programów stanowiących składową część planów wieloletnich Związku Spółdzielni Inwalidów,

2) rozszerzanie działalności produkcyjno-usługowej spółdzielni inwalidów na miasta powiatowe i mniej-

sze, w których istnieją skupiska inwalidów wymagających rehabilitacji zawodowej,

3) rozwijanie i doskonalenie wewnątrzzakładowego szkolenia zawodowego i przysposobienia do pracy inwalidów, w szczególności młodocianych,

4) dalszą rozbudowę zaplecza i urządzeń rehabilitacyjnych w spółdzielniach w postaci warsztatów szkoleniowych, oddziałów przysposobienia zawodowego, internatów przyzakładowych itp. oraz polepszanie warunków pracy inwalidów ze szczególnym uwzględnieniem poprawy warunków bezpieczeństwa i higieny pracy.

§ 3. 1. W celu stworzenia warunków stabilizacji działalności gospodarczej i podstaw specjalizacji spółdzielni inwalidów w wykonywaniu asortymentów wyrobów i rodzajów usług nadających się do wyko-

nywania przez inwalidów, ustala się w załączniku do uchwały wykaz wyrobów i rodzajów usług, które będą wykonywały spółdzielnie inwalidów, jako główni producenci w skali ogólnokrajowej.

2. Wykaz wyrobów i usług, o których mowa w ust. 1, może być w wniosek Związku Spółdzielni Inwalidów, uzgodniony z odpowiednimi zjednoczeniami wiodącymi, poszerzony o inne wyroby lub rodzaje usług na podstawie zarządzenia właściwego ministra.

3. Właściwi ministrowie, Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości oraz zarządy centralnych związków spółdzielczych wydadzą w myśl § 5 ust. 4 uchwały nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej (Monitor Polski Nr 33, poz. 178) wytyczne dla nadzorowanych zjednoczeń wiodących w zakresie przyspieszenia w spółdzielniach inwalidów rozwoju produkcji, o której mowa w ust. 1 i 2, przy uwzględnieniu zahamowania jej wzrostu w innych przedsiębiorstwach uspołecznionych oraz przesuwania tej produkcji do spółdzielni inwalidów w ramach rekonstrukcji przemysłu.

4. Związek Spółdzielni Inwalidów rozwinię odpowiedzialną działalność organizacyjną w zakresie intensywnego rozwoju produkcji, o której mowa w ust. 1 i 2, w rozmiarach zapewniających pełne zaspokojenie potrzeb rynku z zapewnieniem spółdzielniom na ten cel koniecznej pomocy finansowej.

5. Upoważnia się prezydja wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) do ustalenia na wnioski wojewódzkiego (okręgowego) związku spółdzielni inwalidów asortymentów produkcji i rodzajów usług o znaczeniu lokalnym, których produkowaniem lub świadczeniem będą się zajmować spółdzielnie inwalidów jako główni producenci na terenie danego województwa.

§ 4. W celu stworzenia odpowiednich warunków rozwoju długofalowej kooperacji przemysłowej przedsiębiorstw kluczowych ze spółdzielniami inwalidów, właściwi ministrowie wydadzą podległym zjednoczeniom i przedsiębiorstwom odpowiednie zalecenia i wytyczne co do zawierania umów kooperacyjnych ze spółdzielniami inwalidów na warunkach obowiązujących przedsiębiorstwa państwowe.

§ 5. Właściwi ministrowie spowodują, aby zjednoczenia wiodące, działające w trybie uchwały nr 116 Rady Ministrów z dnia 14 maja 1965 r. o współpracy i koordynacji gospodarczej, przy wykonywaniu swych funkcji w dziedzinach objętych działalnością spółdzielczości inwalidzkiej:

1) zapewniały w planach perspektywicznych i rocznych oraz w branżowych programach produkcyjnych rozwój produkcji i usług w spółdzielniach inwalidów w myśl § 3 i § 4,

2) zapewniały wykorzystanie w pełni mocy produkcyjnych spółdzielni inwalidów, uwzględniając ich specjalizację w określonych kierunkach branżowych,

3) stosowały uprzywilejowanie spółdzielni inwalidów w zakresie pomocy organizacyjnej i technicznej, a w szczególności w zakresie przekazywania im, w trybie obowiązujących przepisów, zbędnych, wycofywanych z produkcji maszyn i urządzeń.

§ 6. 1. Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości zapewni — na warunkach pierwszeństwa — zaopatrzenie dla spółdzielni inwalidów w materiały i surowce objęte centralnym rozdzielnictwem.

2. Prezydja rad narodowych przydziałać będą spółdzielniom inwalidów na warunkach pierwszeństwa zaopatrzenie w surowce i materiały będące w ich dyspozycji oraz w środki transportu wytwarzane w kraju i pochodzące z importu.

3. Właściwi ministrowie oraz Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości zapewnią spółdzielniom inwalidów na warunkach pierwszeństwa pełne zaopatrzenie w niezbędne maszyny i urządzenia.

4. Przewodniczący Komitetu Drobnej Wytwórczości i właściwi ministrowie wydadzą zalecenia podległym przedsiębiorstwom i jednostkom do zbywania spółdzielniom inwalidów nadwyżek surowcowych oraz odpadów produkcyjnych na prawach pierwszeństwa w stosunku do innych odbiorców drobnej wytwórczości.

5. Prezydja rad narodowych będą uwzględniać w miarę możliwości pełne potrzeby spółdzielni inwalidów w zakresie przydziału lokali przemysłowych i handlowych.

6. Zezwala się spółdzielniom inwalidów na prowadzenie skupu surowców wtórnych oraz surowców i materiałów miejscowych. Właściwi ministrowie ustalą w porozumieniu ze Związkiem Spółdzielni Inwalidów asortyment, zasięg i tryb prowadzenia skupu.

§ 7. Upoważnia się prezydja rad narodowych do przekazywania działalności w zakresie handlu drobno-detalicznego handlowym spółdzielniom inwalidów.

§ 8. Upoważnia się Ministra Finansów do udzielenia spółdzielniom inwalidów dalszych ulg podatkowych.

§ 9. Upoważnia się Ministra Finansów do udzielenia Związkowi Spółdzielni Inwalidów dotacji z budżetu Państwa do wysokości 1/5 wpłacanych przez spółdzielnie inwalidów zrzeszone w tym Związku — składek na ubezpieczenia społeczne. Dotacje te przekazywane będą na specjalny fundusz z przeznaczeniem na rozbudowę własnych spółdzielczych zakładów leczniczo-wypoczynkowych i rehabilitacyjnych. Zasady i tryb działania specjalnego funduszu ustala Związek Spółdzielni Inwalidów po porozumieniu z Ministrami Finansów oraz Zdrowia i Opieki Społecznej.

§ 10. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac ureguje w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych, Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej i Związkiem Spółdzielni Inwalidów — zasady zatrudniania w spółdzielniach inwalidów w niepełnym wymiarze godzin niektórych kategorii inwalidów oraz ozdrowieńców gruźliczych.

§ 11. Centralny Związek Spółdzielczości Pracy oraz Związek Spółdzielni Inwalidów ustalać będą w porozumieniu z Ministrem Zdrowia i Opieki Społecznej oraz Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac wytyczne dotyczące corocznych planów zatrudnienia inwalidów.

§ 12. 1. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów wyodrębnić będzie w rocznych planach inwestycyjnych, w ramach szacunkowo określanych nakładów inwestycyjnych i robót budowlano-montażowych grupy B, wielkości tych nakładów i robót dla Związku Spółdzielni Inwalidów przeznaczonych na rozbudowę lub budowę zakładów pracy chronionej oraz zakładów leczniczo-rehabilitacyjnych.

2. Wojewódzkie organy bilansujące roboty budowlane zapewnią jednostkom organizacyjnym Związku Spółdzielni Inwalidów wykonawstwo robót budowlano-montażowych dla inwestycji, o których mowa w ust. 1.

3. Prezydium wojewódzkich rad narodowych, Centralny Związek Spółdzielczości Pracy i Związek Spółdzielni Inwalidów obowiązane są w projektach planu rocznego wyodrębnić w szacunku nakładów inwestycyjnych grupy B — nakłady na roboty budowlano-montażowe dla inwestycji spółdzielczości inwalidzkiej, o których mowa w ust. 1.

§ 13. Prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w zakresie swych uprawnień w dziedzinie koordynacji gospodarki terenowej:

1) zapewnią w planach wieloletnich i rocznych realizację przepisów niniejszej uchwały w zakresie rozwoju rehabilitacji i zatrudnienia inwalidów w spółdzielczości inwalidzkiej,

2) przestrzegać będą przy opiniowaniu planów inwestycyjnych zasady lokalizacji inwestycji w miejscowościach, w których istnieją potrzeby rehabilitacji i zatrudnienia inwalidów,

3) zapewniać będą spółdzielczości inwalidzkiej pierwszeństwo wykonawstwa robót inwestycyjnych.

§ 14. Traci moc uchwała nr 349 Rady Ministrów z dnia 29 lipca 1959 r. w sprawie rozwoju spółdzielczości inwalidzkiej.

§ 15. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Piac, Przewodniczącemu Komitetu Drobnej Wytwórczości, właściwym ministrom, prezydium wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) oraz Zarządom Centralnego Związku Spółdzielczości Pracy i Związku Spółdzielni Inwalidów.

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 czerwca 1967 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do uchwały nr 90 Rady Ministrów z dnia 5 maja 1967 r. (poz. 141).

WYKAZ WYROBÓW I RODZAJÓW USŁUG, KTÓRYCH WYKONYWANIEM ZAJMOWAĆ SIĘ BĘDĄ SPÓŁDZIELNIE INWALIDÓW, JAKO GŁÓWNI PRODUCENCI W SKALI OGÓLNOKRAJOWEJ

Lp.	Wyrób lub rodzaj usług
1	Zarówki choinkowe
2	Zarówki sufitowe samochodowe
3	Komplety choinkowe
4	Zarówki do świateł „Stop”
5	Sznury przyłączeniowe elektryczne wszystkich typów (montaż)
6	Wały giętkie do szybkościomierzy samochodowych i motocyklowych
7	Wkłady do filtrów olejowych
8	Cylindry hamulcowe do przyczep samochodowych
9	Zamknięcia pałkowe i zamknięcia koronkowe do butelek (produkcja i montaż)
10	Nakrętki ϕ 2, 3, 4, 5 mm (produkcja ręczna)
11	Spinacze biurowe, pineski wszystkich rodzajów
12	Znicze i świece ozdobne
13	Zamknięcia i uszczelki z tworzyw sztucznych do opakowań dla przemysłu farmaceutycznego, kosmetycznego i innych
14	Klamerki do bielizny drewniane i z tworzyw sztucznych
15	Worki odzieżowe, torby, pokrowce, śniadaniówki itp. z tworzyw sztucznych
16	Rękawice ochronne i robocze z tkanin, ze skóry i z tworzyw sztucznych
17	Bielizna i odzież szpitalna
18	Obuwie profilaktyczne dla osób pracujących w pozycji stojącej
19	Tornistry szkolne
20	Wyroby branży szczotkarsko-pędzlerskiej
21	Sprężynki do słoików Wecka
22	Skuwki do pędzli
23	Kółka i żabki do firanek
24	Kasety do filmów
25	Szatniarstwo
26	Dozór mienia
27	Usługi archiwalne (z wyjątkiem archiwowania akt wykonywanego przez państwową służbę archiwalną)
28	Prowadzenie parkingów
29	Plakatowanie
30	Naprawa wiecznych piór i napełnianie długopisów

130

UCHWAŁA Nr 120 RADY MINISTRÓW

z dnia 24 maja 1967 r.

zmieniająca uchwałę w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości.

(Monitor Polski z dnia 27 czerwca 1967 r. Nr 33, poz. 154)

Na podstawie art. 6 ust. 2, art. 8, art. 99 i art. 115 ustawy z dnia 31 maja 1962 r. Prawo wynalazcze (Dz. U. Nr 33, poz. 156) Rada Ministrów w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwała, co następuje:

§ 1. W uchwale nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości (Monitor Polski Nr 18, poz. 100) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 7 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownik, który dokonał pracowniczego projektu wynalazczego, obowiązany jest zgłosić projekt najpóźniej w ciągu 1 miesiąca od chwili jego dokonania w jednostce, w której dokonał projektu, a ponadto w tym terminie powiadomić o zgłoszeniu jednostkę, w której twórca projektu wynalazczego jest zatrudniony, jeżeli nie jest to ta sama jednostka.”;

2) w § 17 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwowa jednostka organizacyjna, w której został zgłoszony pracowniczy projekt wynalazczy mający cechy wynalazku lub wzoru użytkowego albo której projekt taki został przekazany w trybie § 11, jest obowiązana do zbadania celowości uzyskania ochrony za granicą zgłoszonego lub przekazanego projektu wynalazczego.”;

3) w § 24 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Jeżeli zgłoszenie projektu, o którym mowa w ust. 4, nastąpi po zatwierdzeniu dokumentacji projektowo-kosztorysowej lub dokumentacji technicznej i po oddaniu ich do realizacji właściwemu przedsiębiorstwu, przedsiębiorstwo to dokonuje oceny projektu; zastosowanie zmian w takiej dokumentacji wymaga zgody inwestora oraz biura projektów, które opracowało dokumentację.”;

4) w § 25 pkt 2 skreśla się wyraz „techniczny”;

5) w § 30 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Na podstawie dokonanej oceny projektu wynalazczego kierownik państwowej jednostki organizacyjnej wydaje pisemną decyzję o przyjęciu projektu do stosowania lub należyście umotywowaną pisemną decyzję o odmowie przyjęcia projektu do stosowania.”;

6) w § 59 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 oraz dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Jednostki nadrzędne prowadzić będą w ramach ogólnego nadzoru kontrolę przestrzegania przez podległe jednostki prawidłowości wypłat wynagrodzeń twórcom projektów wynalazczych oraz w uzasadnionych wypadkach wypłat należnych im odsetek.”;

7) w § 60 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodo-

wych i po zasięgnięciu opinii Naczelnej Organizacji Technicznej może wprowadzać zmiany i uzupełnienia tych wytycznych. O ile zmiany te pociągają za sobą skutki finansowe, powinny być uzgodnione z Ministerstwem Finansów.”;

8) w § 62 ust. 1 skreśla się wyrazy „dokładnie” oraz „na podstawie efektów ustalonych”;

9) w § 63 ust. 1 po wyrazie „wynagrodzenie” dodaje się wyrazy „za jeden rok stosowania”;

10) w § 63 ust. 4 wyrazy „czy projekt może być zastosowany w jednej lub więcej jednostek, o ile wprowadzenie jego” zastępuje się wyrazami „w jakim zakresie projekt wynalazczy”;

11) w § 65 skreśla się wyraz „dokładnie”;

12) w § 66 ust. 1 dodaje się na końcu nowe zdania: „Dotyczy to również projektów wynalazczych wymienionych w § 63. Wysokość wynagrodzenia za tego rodzaju projekty w każdej następnej jednostce ustala się według tabeli podanej w § 63 ust. 1.”;

13) w § 66 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:

„5. Jeżeli produkcja, w której stosuje się wynalazek, zostanie zamierzona oraz przeniesiona i podjęta w innym przedsiębiorstwie, to podjęcie w nim tej produkcji traktuje się jako stosowanie wynalazku w pierwszym zakładzie pracy. W razie gdy projekt wynalazczy stosowany jest więcej niż w jednym przedsiębiorstwie, a przedsiębiorstwo, które wypłacało wynagrodzenie twórcy według stawek przewidzianych dla pierwszego zakładu, zamiechało produkcję, wówczas jednostka nadrzędna — na podstawie wniosku twórcy — wyznacza jedno z pozostałych przedsiębiorstw do przejęcia obowiązków i uprawnień pierwszego zakładu, z zachowaniem przepisów ust. 1, 2, 3 i 4.”;

14) w § 67:

a) w pierwszym zdaniu zamiast kropki stawia się przecinek i dodaje się wyrazy „a dyrektor zjednoczenia do 150%. W tych wypadkach granica maksymalnego wynagrodzenia przewidzianego w § 72 nie może przekroczyć:

1) przy podwyższaniu wynagrodzenia przez ministra:

a) za wynalazek pracowniczy 1 000 000 zł.

b) za wzór użytkowy i projekt racjonalizatorski 300 000 zł,

2) przy podwyższeniu wynagrodzenia przez dyrektora zjednoczenia:

a) za wynalazek pracowniczy 700 000 zł,

b) za wzór użytkowy i projekt racjonalizatorski 200 000 zł”;

b) dotychczasowe zdanie drugie skreśla się;

15) w § 70 ust. 1 i ust. 2 kwotę 50 000 zł zastępuje się kwotą 100 000 zł;

16) w § 73 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wypłaty wynagrodzenia oraz zwrotu wydat-

ków, o których mowa w ust. 1, dokonuje się jednorazowo, najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy od dnia przyjęcia projektu wynalazczego do zastosowania lub zatwierdzenia planu jego realizacji. Jeżeli łączna wypłata prowadziłaby do dłuższej zwłoki, może być ona dokonywana oddzielnie.”;

17) w § 75 wyrazy „o dalsze 5 lat” zastępuje się wyrazami „nie dłużej niż na dalsze 5 lat”;

18) w § 76 skreśla się wyrazy „lub wzoru użytkowego”;

19) w § 80 ust. 1 w zdaniu drugim końcowe wyrazy „za projekt wynalazczy” zastępuje się wyrazami „projektu wynalazczego — za pierwszy rok stosowania”;

20) w § 81 ust. 1 zdanie drugie otrzymuje brzmienie:

„Nagrody wypłacone osobom, które przyczyniły się do rozpowszechnienia, nie mogą przekroczyć łącznie 150% kwoty wynagrodzenia przysługującego twórcy projektu wynalazczego za pierwszy rok stosowania tego projektu w jednostce, która zastosowała projekt w drodze rozpowszechniania.”;

21) w § 88 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Ministrowie w porozumieniu z zarządami głównymi właściwych związków zawodowych i na wniosek właściwego zjednoczenia mogą przyznać przedsiębiorstwom, których wielkość i znaczenie gospodarcze to uzasadnia, uprawnienia przysługujące zjednoczeniom (jednostkom nadrzędnym) określone w § 64 i § 70 ust. 1.”;

22) w tekście uchwały wyrazy „Komitet do Spraw Techniki” użyte w różnych przypadkach zastępuje

się wyrazami „Komitet Nauki i Techniki” w odpowiednich przypadkach;

23) załącznik przewidziany w § 60 ust. 2 otrzymuje brzmienie podane w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Minister Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki oraz Centralną Radą Związków Zawodowych w ciągu jednego miesiąca od daty wejścia w życie niniejszej uchwały ustali, w jakich wypadkach przystosowanie do potrzeb resortu budownictwa znanego już rozwiązania zagadnienia odpowiada wymaganiom określonym w art. 83 ust. 2 ustawy.

§ 3. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki ogłosi w drodze obwieszczenia jednolity tekst uchwały nr 74 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1963 r. w sprawie zasad organizowania, kierowania i koordynacji spraw wynalazczości, rozpowszechniania projektów wynalazczych oraz zasad wynagradzania i finansowania w zakresie wynalazczości — z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji paragrafów i ustępów.

§ 4. Wykonanie uchwały porucza się Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki oraz zainteresowanym ministrom (kierownikom urzędów centralnych).

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do uchwały nr 120 Rady Ministrów z dnia 24 maja 1967 r. (poz. 154).

WYTYCZNE DOTYCZĄCE OKREŚLENIA EFEKTÓW USTALENIA WYNAGRODZENIA

EKONOMICZNYCH STANOWIĄCYCH PODSTAWĘ DO ZA PROJEKTY WYNALAZCZE

I. Postanowienia wstępne.

§ 1. 1. Podstawą do ustalenia wysokości wynagrodzenia twórcy projektu wynalazczego są efekty uzyskiwane przez gospodarkę społeczną w wyniku zastosowania tego projektu.

2. Jeżeli zastosowanie projektu wynalazczego powoduje:

1) obniżenie kosztów produkcji wyrobów (usług),
2) uruchomienie produkcji nowych asortymentów wyrobów (usług) lub przyrost produkcji wyrobów (usług) już w danym przedsiębiorstwie wytwarzanych,

3) inne efekty techniczno-ekonomiczne, w tym szczególnie poprawę jakości wyrobów (usług), jeżeli efekty te mogą być wyrażone w sposób wymierny ilościowo, to wielkość efektów ustala się na podstawie rachunku ekonomicznego. Tabela stanowiąca załącznik nr 1 do wytycznych określa wysokość wynagrodzenia twórcy (twórców) projektu wynalazczego zależnie od wielkości efektów ustalonych na podstawie rachunku ekonomicznego.

3. Jeżeli efekty uzyskiwane przez zastosowanie projektu wynalazczego nie mogą być ilościowo wymierzone (np. w razie zwiększenia bezpieczeństwa transportu, ułatwienia obsługi maszyn, marzędzi i urządzeń, poprawy estetyki wyrobów, wzmoczenia obronności kraju) albo też dotyczą takich zagadnień,

do których zastosowanie rachunku ekonomicznego jest niemożliwe lub nieuzasadnione (np. zdrowie i życie człowieka), wówczas wysokość wynagrodzenia określa się szacunkowo zależnie od wartości użytkowej projektu wynalazczego i zakresu jego stosowania.

4. Postanowienia wytycznych, dotyczące produkcji wyrobów, stosuje się odpowiednio do projektów wynalazczych realizowanych w procesie świadczenia usług.

§ 2. 1. Rachunek ekonomiczny, o którym mowa w § 1 ust. 2, powinien być oparty na danych ścisłych, a gdy to nie jest możliwe — na danych przybliżonych. Przez dane przybliżone rozumie się dane, których wielkość nie może być dokładnie ustalona z powodu braku dostatecznej ilości punktów pomiaru, konieczności operowania ogólnymi średnimi statystycznymi, ustalenia wielkości danych w drodze analogii (jak np. analizy podobnych rozwiązań technicznych zastosowanych w innych jednostkach) itp. Efekty ustalone na podstawie danych przybliżonych określa się nazwą efektów przybliżonych.

2. Rachunek przeprowadzany przed realizacją projektu wynalazczego opiera się na danych przewidywanych, które zalicza się do ścisłych czy przybliżonych zależnie od możliwości ich ustalenia po realizacji wniosku.

II. Zasady obliczania efektów projektów wynalazczych, które nie wymagają nakładów inwestycyjnych zaliczonych do inwestycji centralnych lub zjednoczeń.

A. ZASADY OGÓLNE.

§ 3. 1. Efekt projektu wynalazczego oblicza się za okres 12 kolejnych miesięcy stosowania projektu. Okres ten, zwany dalej „okresem obliczeniowym”, nie może obejmować czasu przeznaczanego na próbne stosowanie projektu, badania z tym związane itp. Okres obliczeniowy rozpoczyna się:

1) w odniesieniu do wynalazku pracowniczego (art. 102 Prawa wynalazczego) — od pierwszego dnia kwartału, który następuje po rozpoczęciu stosowania wynalazku i po upływie niezbędnego czasu na próbne stosowanie wynalazku,

2) w odniesieniu do wzoru użytkowego lub projektu racjonalizatorskiego (art. 104 Prawa wynalazczego) — od pierwszego dnia dowolnego miesiąca w pierwszym roku stosowania wzoru użytkowego lub projektu racjonalizatorskiego.

Okresu obliczeniowego już zrealizowanego projektu nie przerywa realizacja projektu nowego, który opiera się na projekcie uprzednio zrealizowanym, odpowiednio go rozwijając, uzupełniając itp.

2. W odniesieniu do projektu racjonalizatorskiego lub wzoru użytkowego okres obliczeniowy należy wybrać w taki sposób, aby za podstawę ustalenia wynagrodzenia przyjąć najwyższe efekty uzyskane w ciągu 2 lat, licząc od chwili zastosowania tego projektu lub wzoru. Jeżeli na skutek rozruchu eksploatacyjnego występuje niskie wykorzystanie zdolności produkcyjnych w przedsiębiorstwach nowo uruchomionych, wówczas okres dwu lat, w którym należy zawrzeć okres obliczeniowy, można rozpocząć od chwili zakończenia tego rozruchu.

3. Jeżeli projekt wynalazczy stosuje się przez czas krótszy niż 12 miesięcy, to za okres obliczeniowy przyjmuje się faktyczny czas stosowania projektu. W przedsiębiorstwach pracujących sezonowo za okres obliczeniowy przyjmuje się okres sezonu (kampanii).

4. W razie gdy projekt dotyczy wyrobu produkowanego jednostkowo o okresie wykonania (cyklu produkcyjnym) przekraczającym 12 miesięcy, efekt oblicza się dla jednostki wyrobu bez względu na długość cyklu produkcyjnego. Przy projektach wynalazczych, które wprowadzają zmiany do dokumentacji projektowej, efekt oblicza się za cały okres realizacji obiektu inwestycyjnego objętego tą dokumentacją na danym placu budowy.

5. W odniesieniu do projektów racjonalizatorskich, które znajdują zastosowanie przy wykonywaniu określonych elementów konstrukcyjnych, robót, czynności technologicznych itp. powtarzających się wielokrotnie w ciągu cyklu produkcji lub okresu budowy — postanowienie ust. 4 stosuje się pod warunkiem, że okres wykonywania tych elementów, robót itp. nie przekracza jednego roku. Sprawdzenia tego warunku dokonuje się na podstawie harmonogramu prac, wynikającego z planu lub normatywnych okresów budowy. Jeżeli warunek powyższy nie jest spełniony, to efekt obliczony według zasad określonych w ust. 4 przelicza się na okres 12 kolejnych miesięcy, stosując odpowiednio postanowienie

ust. 2 i określając rozłożenie efektów w czasie według wymienionego wyżej harmonogramu prac.

§ 4. 1. Efekt zastosowania projektu wynalazczego (E_w), stanowiący podstawę obliczenia wynagrodzenia jego twórcy (twórców), oblicza się według wzoru:

$$E_w = U - (N + 3A).$$

gdzie:

E_w — oznacza efekt netto, uwzględniający nakłady na realizację projektu wynalazczego,

U — oznacza efekt brutto (nie obejmujący nakładów na realizację tego projektu) lub sumę tych efektów, gdy dzięki stosowaniu projektu uzyskuje się różne ich rodzaje,

$(N + 3A)$ — wyraża nakłady społeczne na realizację projektu wynalazczego (zwane dalej w w skrócie „kosztami realizacji”), w ramach których:

N — oznacza jednorazowe wydatki nieinwestycyjne przypadające na okres obliczeniowy zgodnie z niżej podanymi wytycznymi (dotyczy to zakupu lub wykonania we własnym zakresie przedmiotów nietrwałych niezbędnych do realizacji projektu wynalazczego, koniecznych w tym celu innych nieinwestycyjnych nakładów jednorazowych, jak koszty ewentualnych adaptacji urządzeń itp.),

A — oznacza wielkość odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych nabytych (wytworzonych we własnym zakresie) w celu realizacji projektu wynalazczego.

W razie obliczania efektu stosowania wynalazku za drugi okres obliczeniowy i okresy późniejsze, pomija się liczbę 3 w tym wzorze.

2. Wielkość odpisów amortyzacyjnych (A) stanowi iloczyn otrzymany z przemnożenia wartości nowo nabytych lub nowo wytworzonych we własnym zakresie środków trwałych (opłaconych ze środków inwestycyjnych) przez obowiązujące stawki amortyzacyjne (w pełnej ich wysokości). Wielkość tę uwzględnia się w rachunku efektów jedynie w tym zakresie, w jakim poniesienie nakładów inwestycyjnych jest konieczne do realizacji projektu wynalazczego.

3. Wielkość jednorazowych wydatków nieinwestycyjnych (N), obciążającą w rachunku efektów projektu wynalazczego okres obliczeniowy, ustala się w sposób następujący:

1) wydatki na narzędzia, przyrządy itp. przedmioty nietrwałe, których zużycie kształtuje się w technologicznie określonej zależności od ilości wytworzonej produkcji, dzieli się przez liczbę produktów, które są wytwarzane w okresie zużycia tych narzędzi (przyrządów) itp., a następnie oblicza się wielkość N jako iloczyn otrzymany z przemnożenia liczby produktów, wytworzonych w okresie obliczeniowym, przez powyższy koszt jednostkowy,

2) z pozostałych wydatków ze środków obrotowych poniesionych na realizację projektu wynalazczego zalicza się do wielkości N jedną trzecią ($1/3$).

Podane w pkt 1 i 2 sposoby rozliczeń stosuje się pod warunkiem, że można przewidywać, iż produkcja lub metody technologiczne, których dotyczy projekt wynalazczy, będą stosowane co najmniej przez ustalony technologicznie okres zużycia narzędzi

(przrzędów itp.), o których mowa w pkt 1, bądź co najmniej przez 3 lata w wypadku określonym w pkt 2. W przeciwnym razie wielkość N ustala się dzieląc wydatki ze środków obrotowych przez przewidywaną liczbę lat wytwarzania produkcji lub stosowania metod technologicznych, których dotyczy projekt.

4. Narzędzia, przyrządy itp. przedmioty nietrwałe, wykonywane we własnym zakresie przez jednostkę stosującą projekt wynalazczy i nie ujęte obowiązującymi cennikami oraz wykonywane jednostkowo bez naruszenia planowej działalności wykonujących je wydziałów (komórek) przedsiębiorstwa, wycenia się po rzeczywistym koszcie bezpośrednim. W pozostałych wypadkach wycena następuje po koszcie wydziałowym (technicznym koszcie wytwarzania), tj. po rzeczywistym koszcie bezpośrednim, powiększonym o koszty wydziałowe.

5. Do wydatków ze środków obrotowych, będących podstawą obliczania wielkości N , nie wlicza się kosztów związanych z opracowaniem projektu wynalazczego (jak wykonanie rysunków, modeli, prototypów, przeprowadzenie niezbędnych badań, opracowanie dokumentacji projektowej itp.). Nakłady N dotyczą jedynie wydatków, które przedsiębiorstwo musi ponieść, by zrealizować uprzednio opracowany i przygotowany do wdrożenia projekt wynalazczy.

6. Jeśli zakup (wykonanie we własnym zakresie) środków pracy jest pokryty z innych funduszy niżeli inwestycyjne lub obrotowe, to poniesione wydatki zalicza się do grupy N bądź A według zasad obowiązujących przy kwalifikowaniu tych środków do przedmiotów nietrwałych bądź środków trwałych.

7. Jeżeli nowe środki pracy, zakupione (wytworzone we własnym zakresie) w celu realizacji projektu wynalazczego, zastępują inne środki, które:

1) są już produkcyjnie użytkowane w jednostce stosującej projekt,

2) musiałyby być zakupione w razie zaniechania realizacji projektu,

wówczas koszty realizacji projektu oblicza się:

a) w wypadku, o którym mowa w pkt 1 — według wzoru:

$$N = N_0 + 3(A - A_0) + N_n + M_n,$$

gdzie, oprócz omówionych w ust. 1 wielkości N oraz A :

N_0 — oznacza wartość zakupu użytkowanych dotąd przedmiotów nietrwałych, rozliczoną na okres 1 roku według zasad ust. 3,

A_0 — oznacza dotychczasową wielkość rocznej amortyzacji od użytkowanych środków trwałych,

N_n — oznacza wartość dotychczasowych przedmiotów nietrwałych, nie zużytych do chwili zastąpienia nowymi środkami pracy, ustaloną zależnie od stopnia fizycznego zużycia,

M_n — oznacza wartość dotychczasowych środków trwałych, nie zamortyzowaną do chwili zastąpienia nowymi środkami pracy;

b) w wypadku, o którym mowa w pkt 2 — według wzoru:

$$N = N_1 + 3(A - A_1),$$

gdzie, oprócz omówionych w ust. 1 wielkości N oraz A :

N_1 — oznacza rozliczoną na okres 1 roku (według zasad ust. 3) wartość przedmiotów nietrwa-

łych, które musiano by kupić w razie zaniechania realizacji projektu,

A_1 — oznacza wielkość rocznej amortyzacji od środków trwałych, które musiano by w tym wypadku kupić.

Jeśli koszty realizacji, ustalone według powyższego wzoru, okażą się ujemne, to traktuje się je jako oszczędność uzyskaną dzięki realizacji projektu wynalazczego, dodając do efektów brutto tego projektu. Jeśli okres obliczeniowy jest krótszy niż 1 rok, to wielkość N_0 i A_0 lub N_1 i A_1 oblicza się dla odpowiednio krótszego okresu.

§ 5. 1. W zależności od przedmiotu projektu wynalazczego efekt brutto projektu (U) oblicza się w odniesieniu do określonej liczby produktów wytworzonych w okresie obliczeniowym, określonych operacji (czynności) technologicznych mających miejsce w tym okresie, określonej liczby maszynogodzin itp., a także w odniesieniu do całości określonych przedsięwzięć gospodarczych, jak obiektu inwestycyjnego, kapitalnego remontu itd. Sposoby obliczania efektów brutto w poszczególnych wypadkach są podane w dalszych częściach wytycznych.

2. W razie gdy projekt wynalazczy umożliwia jednoczesne uzyskiwanie różnorodnych efektów, wielkość U stanowi sumę poszczególnych efektów brutto, oznaczonych wskazanymi dalej symbolami (znaczkami) przy literze U . W celu sumowania różnorodnych efektów zaleca się stosować arkusz efektów projektu wynalazczego, którego wzór podaje załącznik nr 2.

3. Jeżeli zastosowanie projektu wynalazczego powoduje oszczędność w jednych elementach bieżących kosztów produkcji przy zwiększeniu innych ich elementów, wówczas efekt brutto projektu (U) oblicza się jako różnicę tych zmian; (przykładowo: oszczędności uzyskiwane na materiałach pomniejsza się o związane z tym zwiększenie robocizny wynikające z zaostrzenia tolerancji obróbki; oszczędności na robociznie spowodowane zastosowaniem specjalnego przyrządu pomniejsza się o wynikające stąd zwiększenie kosztu energii na ruch maszyn itd.).

§ 6. 1. Przy obliczaniu efektów należy eliminować wpływ czynników nie związanych z realizacją projektu wynalazczego. W tym celu należy uwzględnić w rachunku tylko te elementy kosztów, w których występują zmiany spowodowane zastosowaniem projektu wynalazczego, a także stosować jednolicie ceny, taryfy, stawki i taryfikatory płac, stopę procentową itp. obowiązujące w okresie obliczeniowym. W razie zmiany tych obowiązujących wielkości w okresie obliczeniowym, przyjmuje się jednolicie te dane, przy których wielkość efektu netto E_w jest wyższa. Czynniki nie związanymi z realizacją projektu wynalazczego są w szczególności zmiany techniczne wprowadzone w wyniku zastosowania nowych przedsięwzięć techniczno-organizacyjnych i projektów wynalazczych, a także urzędowe zmiany cen środków produkcji, usług, stawek płac, składek na ubezpieczenia społeczne i majątkowe, stawek podatkowych, stopy procentowej, norm amortyzacji i kapitalnych remontów oraz wysokości innych, centralnie ustalanych narzutów, które obciążają koszty własne przedsiębiorstw.

2. W razie obliczania efektów wynalazku za podstawę obliczeń w okresach kolejnych lat przyjmuje się jednolicie ceny (taryfy, stawki itp.) obowiązujące

w pierwszym roku (okresie obliczeniowym) stosowania wynalazku.

3. Jeżeli projekt wynalazczy (projekt nowy) opiera się na projekcie już zrealizowanym (dotychczasowym), odpowiednio go rozwijając, uzupełniając itp., to efekt projektu dotychczasowego oblicza się przy założeniu, że projekt nowy nie byłby zrealizowany, a efekt projektu nowego oblicza się na podstawie dodatkowych korzyści, jakie wynikają z realizacji projektu nowego w porównaniu z dotychczasowym. W razie niemożności ścisłego podziału efektu na uzyskiwane dzięki dotychczasowemu i nowemu projektowi, przedsiębiorstwo stosujące te projekty ustala odpowiedni klucz rozliczeniowy.

B. OSZCZĘDNOŚĆ W KOSZTACH PRODUKCJI.

§ 7. 1. Efekt brutto projektu wynalazczego, którego stosowanie obniża bezpośrednio koszty produkcji, oblicza się według wzoru:

$$U_1 = (k_o - k_w)V_w$$

gdzie:

U_1 — oznacza efekt brutto obejmujący oszczędności w bezpośrednich kosztach produkcji,

k_o — oznacza średnioroczne dotychczasowe (przed zastosowaniem projektu) rzeczywiste koszty bezpośrednio na jednostkę produktu (wyrobu, detalu, usługi — w zakresie całego cyklu produkcyjnego lub danej operacji bądź fazy cyklu produkcyjnego itp.), którego dotyczy projekt wynalazczy,

k_w — oznacza średnie w okresie obliczeniowym koszty bezpośrednio na jednostkę tego produktu, przewidywane lub rzeczywiście ponieszone w wyniku zastosowania projektu,

V_w — oznacza wytworzoną w okresie obliczeniowym ilość produktu (wyrobu, detalu itp.), na który zostały skalkulowane koszty bezpośrednio.

Jeżeli wyrób (operacja technologiczna itp.), którego projekt dotyczy, produkowano dotychczas na skalę przemysłową przez okres krótszy niż jeden rok, za dotychczasowe średnioroczne koszty (k_o) należy przyjąć średnie koszty poniesione w skróconym okresie — od początku miesiąca, w którym rozpoczęto wytwarzanie na skalę przemysłową. Średnioroczne rzeczywiste koszty bezpośrednio (k_o) nie podlegają korekcie z tytułu powstałych odchyłań od obowiązujących cen materiałów nie będących urzędowymi zmianami cen, np. w razie zakupu materiałów odbiegających od norm (tzw. minimów hutniczych, atestów itp.) po cenach innych niż ceny zaopatrzeniowe. Koszty k_o przyjmuje się w wysokości rzeczywiście poniesionej także wtedy, gdy są one wyższe lub niższe od kosztów wynikających z ustalonych norm. Natomiast jeżeli przed zastosowaniem projektu do obowiązujących norm pracy stosuje się przejściowo współczynniki zwiększające czasy zadane, co powoduje przejściowe zwiększenie wynagrodzenia robotników zakordowanych (np. w początkowym okresie wdrażania norm technicznie uzasadnionych lub w czasie opanowywania produkcji nowych wyrobów), jako dotychczasowe koszty robocizny bezpośrednio traktuje się koszty bez uwzględnienia tych współczynników. Przy obliczaniu średniego kosztu k_w nie uwzględnia się kosztów realizacji projektu wynalazczego. Całość tych kosztów ujmuje się zgodnie z § 4 ust. 1 w odrębnej pozycji w postaci wyrażenia ($N+3A$).

2. Przy obliczaniu efektu U_1 nie uwzględnia się narzutów kosztów pośrednich (wydziałowych i ogólnozakładowych). Ujmuje się natomiast narzuty zaliczane, zgodnie z branżowymi zasadami kalkulacji kosztów, do kosztów bezpośrednich, jak 15,5% narzutu na płace bezpośrednio tytułem ubezpieczeń społecznych, narzuty na materiały bezpośrednio tytułem kosztów zakupu i inne. Jeżeli jednak w danym przedsiębiorstwie wraz z oszczędnością w kosztach bezpośrednich uzyskuje się jednocześnie oszczędności w określonych elementach kosztów pośrednich (np. w razie skrócenia czasu pracy robotników obsługujących określoną obrabiarkę uzyskuje się każdorazowo oszczędność kosztów ruchu tej obrabiarki, zaliczanych do kosztów pośrednich), wówczas elementy te można metodą odpowiednich wycen lub narzutów włączać do obliczenia kosztów bezpośrednich, pozostawiając do ustalenia w preliminarzach (według ust. 3) tylko te elementy kosztów pośrednich, co do których zależność powyższa nie występuje. Wymaga to bliższego rozeznania, jak kształtują się poszczególne elementy kosztów pośrednich, określenia kosztów dla poszczególnych stanowisk pracy lub rodzajów maszyn (urządzeń) itp. W szczególności w razie rozliczania kosztów wydziałowych według maszyno- lub agregatogodzin, przyjmuje się przy określaniu powyższych wycen koszt skorygowany, obejmujący jedynie koszty zmienne (tj. bez uwzględnienia tzw. kosztów mocy produkcyjnych lub kosztów utrzymania stanowisk pracy w gotowości produkcyjnej).

3. Efekt brutto projektu wynalazczego, którego stosowanie obniża określone pozycje kosztów pośrednich, oznacza się symbolem U_2 i oblicza jako różnicę wynikającą z preliminarzy tych kosztów sporządzonych w dwu układach:

1) zakładając, że projekt wynalazczy nie byłby zastosowany,

2) przyjmując realizację projektu. Preliminarze sporządza się według zasad obowiązujących w danej branży przy opracowaniu planu techniczno-ekonomicznego, ujmując jedynie te pozycje, w których powstają zmiany z tytułu realizacji projektu wynalazczego. Do preliminarza sporządzonego zgodnie z pkt 2 nie należy włączać kosztów realizacji projektu, które wykazuje się odrębnie w postaci wyrażenia ($N+3A$).

4. W razie gdy zastosowanie projektu wynalazczego powoduje jednocześnie oszczędności zarówno w kosztach bezpośrednich, jak i pośrednich, efekt brutto oblicza się według sumarycznego wzoru:

$$U_1 + U_2 = (k_o - k_w)V_w + Q,$$

gdzie — oprócz omówionych powyżej symboli — literą Q oznacza się różnicę w wielkości kosztów pośrednich, ujętych preliminarzami sporządzonymi według ust. 3.

5. Jeżeli dzięki projektowi wynalazczemu zastąpi się własną produkcją półfabrykaty, detale, części, podzespoły itp., nabywane dotychczas od innych krajowych producentów, wówczas:

1) przeprowadza się obliczenie efektu brutto U_1 zgodnie z zasadami podanymi w ust. 1, przyjmując jednak za podstawę wielkości k_o nie cenę zbytu zastępowanego półfabrykaty (detalu itp.), lecz jego całkowity średnioroczny koszt własny, ponoszony przez producenta,

2) przeprowadza się według zasad ustalonych w ust. 3 obliczenie wzrostu kosztów pośrednich, spowodowanego rozszerzeniem zakresu cyklu produkcyjnego,

3) oblicza się efekt brutto projektu według wzoru sumarycznego, o którym mowa w ust. 4, przy czym należy zwracać uwagę, że wielkość różnic w kosztach pośrednich (Q) jest na ogół ujemna.

Jeżeli własna produkcja przekracza w poważniejszej mierze (więcej niż o 50%) dotychczasowe dostawy zastępowanych półfabrykatów (detali itp.), to obliczenie powyższe przeprowadza się w odniesieniu do wielkości dostaw dotychczasowych, a pozostałą ilość produkcji traktuje się jako nowo uruchomioną, obliczając związany z tym efekt według postanowień § 9.

C. URUCHOMIENIE (PRZYROST) PRODUKCJI ORAZ POPRAWA JEJ GATUNKOWOŚCI.

§ 8. 1. W razie gdy przedmiotem projektu wynalazczego jest zwiększenie produkcji wyrobów już wytwarzanych w przedsiębiorstwie stosującym ten projekt lub uruchomienie produkcji nowych asortymentów wyrobów, efekt brutto oblicza się według wzoru:

$$U_s = P_w s$$

gdzie:

P_w — oznacza wartość produkcji nowo uruchomionej lub wartość przyrostu produkcji dotychczasowej, stanowiącego wynik realizacji projektu wynalazczego,

s — oznacza współczynnik obliczeniowy.

2. Wartość produkcji P_w stanowi iloczyn otrzymany z pomnożenia liczby wyrobów, których produkcja zostaje uruchomiona bądź zwiększona na skutek realizacji projektu, przez ich cenę fabryczną. W braku ceny fabrycznej przyjmuje się cenę zbytu pomniejszoną o podatek obrotowy, a przy cenach deficytowych — powiększoną o ewentualną dotację przedmiotową. Ceny powinny być zatwierdzone przez uprawnione organy, z tym jednak że:

1) w razie obliczania efektów projektu wynalazczego w okresie, w którym cena nie została jeszcze zatwierdzona, za podstawę przyjmuje się cenę objętą wnioskiem zgłoszonym w przepisany trybie; jeśli zatwierdzona cena odbiega od ceny objętej wnioskiem, to odpowiednią korektę obliczenia efektów przeprowadza się przy dokonywaniu wypłaty pozostałej części wynagrodzenia twórcy,

2) jeżeli nowo uruchomiona bądź zwiększona produkcja jest przeznaczona na eksport, a cena dewizowa pomnożona przez przelicznik 15 zł obiegowych za 1 zł dewizowy jest wyższa od ceny fabrycznej (zbytu), to wówczas zamiast krajowej ceny fabrycznej (zbytu) przyjmuje się do obliczenia wartości produkcji P_w cenę dewizową pomnożoną przez ten przelicznik,

W razie gdy zdolności produkcyjne uzyskane dzięki realizacji projektu nie mogą być w pełni wykorzystywane, wartość produkcji dotyczy liczby wytwarzanych wyrobów.

3. Współczynnik obliczeniowy s ustala się według wzoru:

$$s = \frac{z}{c_f}$$

gdzie:

z — oznacza zysk wliczany do ceny fabrycznej i ustalony na podstawie stawki zysku określonej przez Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów; w odniesieniu do wyrobów przemysłu uspołecznionego stawki te są ustalane zgodnie z przepisami § 8 ust. 1, a także § 9 uchwały nr 30 Rady Ministrów z dnia 1 lutego 1966 r. w sprawie zasad i trybu ustalania cen fabrycznych i cen rozliczeniowych w przemyśle uspołecznionym oraz ich stosowania (Monitor Polski Nr 7, poz. 54),
 c_f — oznacza cenę fabryczną jednostki wyrobu, którego dotyczy projekt wynalazczy.

W razie gdy stawka zysku nie jest określona, zamiast ceny fabrycznej (c_f) przyjmuje się cenę zbytu pomniejszoną o ewentualny podatek obrotowy bądź zwiększoną o dotację przedmiotową, a wielkość zysku (z) ustala:

1) w odniesieniu do wyrobów już produkowanych — w wysokości rzeczywiście osiągniętej w roku bilansowym poprzedzającym zastosowanie projektu wynalazczego, z tym że jeśli dotychczasowa produkcja była nierentowna (nie wykazała zysku) lub stosunek zysku do ceny był dotychczas niższy od liczby 0,05, to współczynnik s przyjmuje się w wysokości 0,05; jeżeli zaś stosunek ten przekraczał liczbę 0,12, to w tej wysokości należy przyjąć współczynnik s ;

2) w odniesieniu do wyrobów objętych produkcją nowo uruchamianą w jednostce stosującej projekt wynalazczy — w wysokości rzeczywiście osiągniętej w okresie, o którym mowa w pkt 1:

a) przez inne jednostki gospodarki uspołecznionej, jeżeli uruchomienie produkcji dotyczy wyrobów już wytwarzanych przez te jednostki,

b) średnio w grupie wyrobów, do której zalicza się produkt objęty produkcją nowo uruchamianą, jeżeli uruchomienie produkcji dotyczy wyrobów dotąd w kraju nie wytwarzanych.

Graniczne wielkości współczynnika „ s ” podane w pkt 1 stosuje się odpowiednio.

4. Jeśli zastosowanie projektu wynalazczego powoduje polepszenie struktury gatunkowości produkcji danego wyrobu (zwiększenie udziału produkcji lepszych gatunków tego wyrobu), wówczas w ramach efektu U_3 ujmuje się przyrost zysku z tytułu tej poprawy. Przyrost ten, oznaczony symbolem G , ustala się według wzoru:

$$G = Z_1 - Z_0 \frac{V_w}{V_0}$$

gdzie:

Z_1 — oznacza wielkość dotychczasowego zysku, przeliczoną na polepszoną strukturę gatunkowości,

Z_0 — oznacza wielkość zysku dotychczasowego,
 V_w — oznacza ilość wyrobów (wszystkich gatunków) wytworzonych w okresie obliczeniowym,

V_0 — oznacza ilość wyrobów (wszystkich gatunków) wytworzonych w analogicznym okresie przed realizacją projektu wynalazczego.

Wielkość zysku Z_1 oblicza się na podstawie zysków jednostkowych (z_i) osiągniętych na poszczególnych gatunkach przed zastosowaniem projektu wynalazczego. Wielkość tę stanowi suma iloczynów otrzymanych z pomnożenia zysku jednostkowego na okre-

ślonym gatunku (z_j) przez ilość wyrobów tego gatunku wytworzoną w okresie obliczeniowym.

5. Uwzględniając przyrost zysku z tytułu poprawy gatunkowości produkcji G , wzór dla efektu brutto U_3 podany w ust. 1 przybiera postać:

$$U_3 = P_w s + G$$

Jeżeli zaś polepszenie gatunkowości nie towarzyszy zwiększeniu produkcji, lecz jest efektem samodzielnym, to wówczas w ramach efektu U_3 uwzględnia się wyłącznie wielkość G .

§ 9. 1. W razie gdy przedmiotem projektu wynalazczego jest zwiększenie produkcji półfabrykatów, detali, części, podzespołów itp. lub uruchomienie tej produkcji zamiast zakupów z importu, efekt brutto oblicza się według wzoru U_s , o którym mowa w § 8. Wartość produkcji (P_w), stanowiącą w tym wzorze podstawę rachunku, oblicza się w oparciu o ilość wytworzonych półfabrykatów (detali itp.), która nie może przekraczać potrzeb wynikających z wielkości produkcji towarowej i z konieczności utrzymania stanu zapasów środków obrotowych na właściwym poziomie w okresie obliczeniowym.

2. Jeżeli półfabrykaty (detale itp.), o których mowa w ust. 1, nie są przedmiotem obrotu towarowego i w związku z tym nie posiadają ceny fabrycznej (zbytu), wówczas:

1) cenę tych półfabrykatów (detali) ustala się umownie według zasad obowiązujących przy ustalaniu cen fabrycznych, a w razie ich braku — według planowanych kosztów własnych produkcji, powiększonych o procentowy marżut akumulacji (bez podatku obrotowego lub z uwzględnieniem ewentualnej dotacji przedmiotowej) wynikający z ceny zbytu wyrobu gotowego, w którego skład wchodzi dany półfabrykat (detal),

2) współczynnik obliczeniowy s przyjmuje się w wysokości ustalonej zgodnie z zasadami § 8 ust. 3 dla wyrobu, w skład którego wchodzi dany półfabrykat (detal).

§ 10. 1. W razie gdy przedmiotem projektu wynalazczego jest zwiększenie produkcji wyrobów już wytwarzanych w przedsiębiorstwie stosującym projekt, wraz z efektem brutto U_3 uwzględnia się efekt U_4 obejmujący oszczędności w kosztach pośrednich, wynikające z faktu, że koszty te nie wzrastają w tej samej proporcji co produkcja. Efekt brutto U_4 oblicza się według wzoru:

$$U_4 = K_{pośr.} \frac{V_w}{V_o} - K_{pośr.}^w$$

gdzie:

V_w — oznacza ilość wyrobów wytworzonych w okresie obliczeniowym,

V_o — oznacza ilość wyrobów wytworzonych w analogicznym okresie przed realizacją projektu wynalazczego,

$K_{pośr.}$ — oznacza tę część całości kosztów pośrednich (wydziałowych i ogólnozakładowych) przedsiębiorstwa, która zgodnie z zasadami rozliczenia kosztów, obowiązującymi w danej branży, obciąża ilość wyrobów V_o w okresie przed realizacją projektu wynalazczego,

$K_{pośr.}^w$ — oznacza tę część całości kosztów produkcji przedsiębiorstwa, która obciąża ilość wyrobów V_w w okresie obliczeniowym.

Efekt U_4 obejmuje całość zmian w kosztach pośrednich, nie może być zatem sumowany z efektem U_2 .

2. Jeżeli przedmiotem projektu wynalazczego jest uruchomienie produkcji dotąd nie wytwarzanej przez jednostkę stosującą projekt, to oprócz efektu brutto U_3 uwzględnia się w rachunku efektów projektu efekt U_5 w tych wypadkach, gdy występują produkty, z którymi można porównać wyroby objęte nowo uruchamianą produkcją. Porównanie to może być dokonane wówczas, gdy:

1) te same produkty są już w skali przemysłowej wytwarzane przez inne jednostki gospodarki społecznej,

2) wyroby, których produkcję uruchamia jednostka stosująca projekt wynalazczy, zastępują u nabywców lub użytkowników inne produkty, które są wytwarzane w kraju lub pochodzą z importu.

Gdy porównanie może być przeprowadzone w stosunku do wyrobu produkowanego w kraju, warunkiem porównywalności jest ponadto zbliżona ilość produkcji porównywalnych wyrobów w skali rocznej (rozpiętości nie powinny przekroczyć 50%). Produkty, o których mowa w pkt 1 i 2, określa się mianem produktów porównywalnych.

3. Jeśli produkt porównywalny jest wytwarzany w kraju, to wielkość efektu brutto U_5 oblicza się jako różnicę (zarówno oszczędności, jak i straty) pomiędzy wyrobem objętym nowo uruchomioną produkcją a produktem porównywalnym w poszczególnych elementach bezpośrednich kosztów produkcji. Różnice te ustala się według zasad obliczania oszczędności podanych w § 7 ust. 1, z tym że za wielkości dotychczasowe (sprzed realizacji projektu wynalazczego — k_o) przyjmuje się dane dotyczące produktu porównywalnego. W razie wytwarzania tego produktu przez kilku producentów przyjmuje się dane producenta pracującego w sposób najbardziej sprawny.

4. Jeśli produkty porównywalne były dotąd importowane, to wówczas wielkość efektu brutto U_5 oblicza się według wzoru:

$$U_5 = (c_p - c_f)V_w$$

gdzie:

c_p — oznacza cenę płaconą dotąd centrali handlowej za produkt porównywalny,

c_f — oznacza cenę fabryczną jednostki wyrobu objętego nowo uruchomioną produkcją,

V_w — oznacza ilość wyrobów wytwarzanych w okresie obliczeniowym.

5. Efektu brutto U_5 nie uwzględnia się, jeśli rachunek dotyczy projektu racjonalizatorskiego lub wzoru użytkowego, a wielkość U_5 jest ujemna, tj. wyraża stratę w porównaniu z produktem porównywalnym.

6. W razie różnic w użyteczności (jakości) produktów porównywanych stosownie do postanowień ust. 2 pkt 2, jednocześnie z efektem brutto U_5 należy ujmować w rachunku efektów projektu wynalazczego korzyści (bądź straty), jakie powstają u nabywców lub użytkowników wyrobów objętych nowo uruchomioną produkcją. Korzyści te (bądź straty) oblicza się w porównaniu z tymi samymi produktami, które przyjęto za produkty porównywalne przy obliczaniu wielkości U_5 . Przy tym obliczeniu stosuje się postanowienia części E wytycznych (§ 15).

§ 11. 1. W razie gdy realizacja projektu wynalazczego stanowi jeden z czynników przyrostu lub

uruchomienia produkcji, wówczas ustala się wielkości U_3 oraz U_4 lub U_5 , o których mowa w §§ 8—10, w oparciu o całkowitą ilość zwiększonej lub uruchomionej produkcji, a następnie zalicza do efektów rozpatrywanego projektu:

1) całą wielkość U_3 wraz z U_4 lub U_5 — jeżeli zastosowanie projektu jest jedyną dostępną drogą uzyskania przyrostu bądź uruchomienia produkcji wobec występujących dotąd trudności w opanowaniu procesu technologicznego, otrzymaniu właściwej konstrukcji lub receptury wyrobu albo wobec trudności w uzyskaniu odpowiednich dostaw z importu,

2) odpowiednią część wielkości U_3 wraz z U_4 lub U_5 — w wypadkach pozostałych.

Odpowiednią część wielkości, o których mowa w pkt 2, ustala się mnożąc te wielkości przez współczynnik stanowiący iloraz otrzymany z podzielenia pracochłonności fragmentu procesu produkcji, którego dotyczy projekt wynalazczy, przez całkowitą pracochłonność wyrobów, których produkcja zostaje uruchomiona lub ulega zwiększeniu.

Dane dotyczące pracochłonności przyjmuje się:

— w razie zwiększenia produkcji — według stanu istniejącego przed zastosowaniem projektu,

— w razie uruchomienia produkcji — według stanu, który miałby miejsce, gdyby projektu nie stosowano.

Jeżeli pracochłonność produkcji nie odzwierciedla we właściwy sposób udziału danego fragmentu w całości kosztów produkcji, a kalkulacja kosztów umożliwia ustalenie wielkości kosztów bezpośrednich związanych z tym fragmentem, wówczas współczynnik powyższy można obliczać jako analogiczny iloraz kosztów bezpośrednich.

2. W sposób podany w ust. 1 pkt 2 postępuje się także w wypadku, gdy uruchomienie lub zwiększenie produkcji jest także wynikiem równoległe prowadzonych prac naukowo-badawczych, konstrukcyjnych lub technologicznych bądź innych projektów wynalazczych, w stosunku do których rozpatrywany projekt rozwiązuje jedynie część problemu. Część wielkości U_3 wraz z U_4 lub U_5 , jaką należy zaliczyć do efektów rozpatrywanego projektu, określa się szacunkowo na podstawie oceny, jaką część rozwiązania całości problemu badawczego (technicznego) należy przypisać temu projektowi.

D. INNE EFEKTY BRUTTO W JEDNOSTCE STOSUJĄCEJ PROJEKT.

§ 12. 1. Jeśli na skutek zastosowania projektu wynalazczego można zrezygnować z zakupu maszyn, urządzeń itp. środków trwałych lub zmniejszyć przeznaczony na ten cel nakłady inwestycyjne, zakupując tańsze maszyny (urządzenia itp.) zamiast droższych, wówczas za efekt brutto projektu wynalazczego U_6 przyjmuje się oszczędność w nakładach inwestycyjnych przemnożoną przez trzykrotną stawkę amortyzacyjną aktualną dla środków trwałych, których dotyczą uzyskane oszczędności. W razie różnych stawek efekt U_6 stanowi trzykrotną wielkość obniżenia rocznej raty amortyzacyjnej, obliczonej dla poszczególnych środków trwałych. Efekt U_6 nie może przekroczyć pełnej oszczędności w nakładach inwestycyjnych.

2. Efekt U_6 uwzględnia się pod warunkiem, że oszczędności na zakupie maszyn (urządzeń itp.) nie spowodują podrożenia kosztów ich eksploatacji, a re-

zygnacja z zakupu środków trwałych nie pozostaje w sprzeczności z zadaniami modernizacji oraz technicznej rekonstrukcji przedsiębiorstwa stosującego projekt wynalazczy. Efektu U_6 nie można sumować z efektem brutto U_3 , wynikającym z przyrostu produkcji, który może wiązać się z powyższym projektem.

§ 13. 1. Jeżeli w wyniku realizacji projektu wynalazczego zostaje obniżony koszt wykonania kapitalnego remontu maszyn lub urządzeń produkcyjnych, instalacji przemysłowych itp. środków trwałych, wówczas oblicza się efekt brutto płynący z tego tytułu (U_7) według wzoru:

$$U_7 = \frac{3}{r} (R_o - R_w)$$

gdzie:

R_o — oznacza przewidywany koszt wykonania kapitalnego remontu w razie nierealizowania projektu wynalazczego,

R_w — oznacza koszt kapitalnego remontu w razie realizacji projektu,

r — oznacza okres międzyremontowy w latach.

W razie gdy okres międzyremontowy r jest krótszy

niż 3 lata, wówczas pomija się wielkość $\frac{3}{r}$ — w po-

wyższym wzorze.

2. Jeżeli dzięki realizacji projektu wynalazczego uzyska się możliwość przedłużenia dotychczasowego okresu międzyremontowego r_o do nowej, większej wielkości r_w , to wówczas w ramach efektu U_7 — oprócz ewentualnych oszczędności w koszcie kapitalnego remontu — uwzględnia się dodatkowo efekt z tytułu przedłużenia tego cyklu. Efekt ten oznacza się symbolem D i oblicza:

1) w razie gdy dotychczasowy okres międzyremontowy r_o jest nie krótszy niż 3 lata — według wzoru:

$$D = R_w \left(\frac{3}{r_o} - \frac{3}{r_w} \right)$$

2) jeżeli okres ten jest krótszy niż 3 lata — według wzoru:

$$D = R_w \left(1 - \frac{r_o}{r_w} \right)$$

3. Jeżeli dzięki realizacji projektu wynalazczego następuje skrócenie okresu wykonania remontu kapitalnego środków trwałych, a w związku z tym uzyskuje się dodatkowo produkcję za okres tego skrócenia, to wówczas wartość tej produkcji dzieli się przez ilość lat okresu międzyremontowego r_w i uzyskany iloraz traktuje jako podstawę obliczenia efektu brutto U_3 według postanowień § 8 ust. 1.

4. Efekty, o których mowa w ust. 1 do 3, mogą być uwzględnione pod warunkiem, że realizacja projektu wynalazczego nie odbija się ujemnie na technicznej sprawności remontowanych środków trwałych i nie powoduje podrożenia kosztów lub skrócenia okresów ich eksploatacji, a także że nie pozostaje w sprzeczności z zadaniami modernizacji oraz technicznej rekonstrukcji przedsiębiorstwa stosującego projekt wynalazczy. W wypadkach, o których mowa w ust. 2, gdy projekt wynalazczy dotyczy środków trwałych, których okresy międzyremontowe są ustalone przez odpowiednie jednostki nadrzędne,

uwzględnienie wielkości D w obliczeniu efektów projektu wynalazczego wymaga zgody właściwej jednostki na przedłużenie okresu międzyremontowego.

5. Przepisy ust. 1—4 stosuje się również do remontów okresowych (klasowych) statków morskich i żeglugi śródlądowej.

§ 14. Jeśli realizacja projektu wynalazczego powoduje uniknięcie lub zmniejszenie strat, których zgodnie z obowiązującymi przepisami nie ujmuje się planem kosztów produkcji (np. kary za przestoje wagonów), wówczas oblicza się efekt brutto z tego tytułu — U_8 :

1) ustalając na podstawie dotychczasowych danych sprawozdawczych jednoroczną wielkość tych strat, które niewątpliwie byłyby poniesione w razie niezastosowania projektu wynalazczego,

2) określając na podstawie danych projektu wynalazczego stopień, w jakim realizacja projektu przyczyni się do zmniejszenia strat, a na tej podstawie wielkość efektu U_8 .

Obliczenie wielkości U_8 traktuje się jako szacunkowe.

E. POLEPSZENIE JAKOŚCI PRODUKTÓW.

§ 15. 1. Przez określenie „polepszenie jakości”, używane w wytycznych, rozumie się polepszenie charakterystyki technicznej, a także własności użytkowych, ułatwienie obsługi, obniżenie kosztów eksploatacji itp. korzyści, które powstają dzięki stosowaniu projektu wynalazczego przy wytwarzaniu danego produktu, a są uzyskiwane przez jednostki nabywające bądź użytkujące ten produkt. Efekt brutto z tytułu polepszenia jakości ustala się w oparciu o korzyści osiągane przez te jednostki i odnosi się do tej ilości produktów, która jest wytwarzana w okresie obliczeniowym przez jednostki stosujące projekt wynalazczy. W razie gdy korzyści z tytułu polepszenia jakości mogą być wyrażone w sposób ilościowo wymierny, stosuje się niżej podane wytyczne. W pozostałych wypadkach ma zastosowanie postanowienie § 1 ust. 3.

2. Efekt brutto z tytułu przedłużenia okresów użytkowania wyrobów przez odbiorców uspołecznionych oblicza się:

1) w odniesieniu do dóbr inwestycyjnych — według wzoru:

$$3 \left(\frac{1}{n_o} - \frac{1}{n_w} \right) V_w k_c$$

gdzie:

n_o — oznacza dotychczasowy (sprzed realizacji projektu) średni okres eksploatacji,

n_w — oznacza okres eksploatacji po realizacji projektu,

V_w — oznacza ilość produkcji w okresie obliczeniowym,

k_c — oznacza dotychczasowy (sprzed realizacji projektu) całkowity koszt własny produkcji jednostki wyrobu,

2) w odniesieniu do dóbr zaopatrzeniowych wielokrotnego użytku (jak części zamienne, narzędzia, oprzyrządowanie i inne przedmioty nietrwałe) — według wzoru:

$$\left(\frac{n_w}{n_o} - 1 \right) V_w k_c$$

gdzie stosuje się oznaczenia podane w pkt 1.

Okresy eksploatacji, o których mowa w pkt 1 i 2, wyraża się w latach. Przedłużony dzięki realizacji projektu okres n_w nie może przekraczać ekonomicznie uzasadnionych granic eksploatacji aktualnych dla danego wyrobu.

3. Pozostałe — oprócz wymienionych w ust. 2 — korzyści uzyskiwane przez odbiorców uspołecznionych ujmuje się w postaci wymiernej jako efekt brutto projektu wynalazczego w wysokości średniorocznych strat eliminowanych na skutek zastosowania wyrobów lepszej jakości bądź w wysokości oszczędności w rocznych kosztach produkcji, uzyskiwanych dzięki przejściu z użytkowania wyrobów gorszej jakości na jakościowo lepsze. Oszczędności te oblicza się jako różnice w poszczególnych elementach kosztów według zasad, o których mowa w § 7. W obliczeniu tym nie uwzględnia się jednak ewentualnych zmian cen, które płaci odbiorca za wyroby lepszej jakości.

4. Korzyści uzyskiwane na skutek użytkowania wyrobów lepszej jakości przez odbiorców nie uspołecznionych przelicza się na wielkości efektu brutto, gdy wynikają stąd pośrednio oszczędności dla gospodarki uspołecznionej. Stosuje się przy tym następujące zasady:

1) Efekt z tytułu przedłużenia okresu eksploatacji (użytkowania) dóbr konsumpcyjnych ujmuje się w postaci wymiernej jedynie w odniesieniu do przedmiotów trwałego (wieloletniego) użytku, jak pralki, telewizory, aparaty radiowe, lodówki itp. — w sposób podany w ust. 2 pkt 2.

2) Jeśli użytkowanie wyrobów lepszej jakości przez jednostki gospodarki nie uspołecznionej umożliwia obniżenie kosztu usług, które na rzecz gospodarki nie uspołecznionej świadczą jednostki gospodarki uspołecznionej (bazy naprawcze, remontowe itp.), wówczas efekt brutto ujmuje się w wysokości rocznych oszczędności w kosztach tych usług, obliczonych zgodnie z zasadami § 7. Nie stanowi przeszkody do uwzględnienia powyższej oszczędności w rachunku efektów ewentualny spadek wpływów finansowych gospodarki uspołecznionej, spowodowany potaniem świadczeń.

3) Jeśli użytkowanie wyrobów lepszej jakości umożliwia bardziej racjonalne wykorzystanie energii elektrycznej, gazu, paliwa itp. nośników energii, zużywanych przez odbiorców nie uspołecznionych, i pozwala na pokrycie zapotrzebowania tych odbiorców zmniejszoną produkcją danych nośników, to wówczas efekt brutto stanowi iloczyn otrzymany z przemnożenia ilości produkcji, którą oszczędza się w okresie obliczeniowym, przez jej dotychczasowy koszt własny.

4) Postanowienia pkt 3 stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy użytkowanie wyrobów lepszej jakości umożliwia rezygnację z importu określonych produktów. W iloczynie służącym do obliczenia efektu brutto wstawia się zamiast kosztu własnego cenę ustaloną według zasad podanych w § 8 ust. 2 pkt 2.

5. Efekty brutto uzyskiwane przez odbiorców (użytkowników) dzięki polepszeniu jakości produktów sumuje się z efektami brutto powstającymi w jednostce stosującej projekt wynalazczy przy wytwarzaniu tych produktów. Jeśli z polepszeniem jakości wiąże się zwiększenie kosztów produkcji w jednostce stosującej projekt, to oprócz kosztów realizacji projektu, o których mowa w § 4, potrąca się od

efektów u odbiorców także te zwiększenia. Przy obliczeniu tego zwiększenia stosuje się odpowiednio zasady § 7 dotyczące rachunku oszczędności w kosztach produkcji. Stosować również należy zasadę odejmowania od efektów, uzyskiwanych przy produkcji wyrobów przez jednostkę stosującą projekt wynalazczy, ewentualnych, spowodowanych zastosowaniem projektu wynalazczego, strat powstających u odbiorców tych wyrobów.

6. Zasady podane w niniejszej części wytycznych należy odpowiednio stosować do wyrobów objętych nowo uruchomioną produkcją, które u odbiorców zastępują wyroby dotychczas użytkowane.

F. ROBOTY BUDOWLANO-MONTAŻOWE.

§ 16. 1. Jeżeli w wyniku zastosowania projektu wynalazczego uzyskuje się obniżenie kosztów własnych produkcji budowlano-montażowej, wówczas efekt brutto płynący z tego tytułu U_9 oblicza się w taki sam sposób jak oszczędności w kosztach produkcji, tj. według wzorów U_1 i U_2 (część B § 7).

2. Postanowień ust. 1 nie stosuje się w wypadku, gdy projekt wynalazczy wprowadza zmiany w dokumentacji projektowej na roboty budowlano-montażowe. Wówczas efekt U_9 oblicza się — z zachowaniem postanowień § 3 ust. 4 i 5 — według wzoru:

$$U_9 = B_o - B_w$$

gdzie:

B_o — oznacza kosztorysową kwotę nakładów na roboty budowlano-montażowe bez uwzględnienia zastosowania projektu wynalazczego,

B_w — oznacza kosztorysową kwotę nakładów na roboty budowlano-montażowe uwzględniającą skutki zastosowania projektu wynalazczego.

3. Jeżeli zastosowanie projektu wynalazczego spowoduje skrócenie cyklu robót budowlano-montażowych i przekazanie obiektu zleceniodawcy w terminie krótszym od ustalonego, to wówczas wielkość U , o której mowa w ust. 2, powiększa się o 8% całkowitych nakładów inwestycyjnych na ten obiekt za każdy 1 rok skrócenia cyklu budowy lub odpowiednio $\frac{2}{3}\%$ za każdy pełny miesiąc.

Przez całkowite nakłady inwestycyjne rozumie się nakłady na inwestycje bezpośrednie obejmujące kosztorysową kwotę nakładów na roboty budowlano-montażowe, o czym mowa w ust. 2.

Po uwzględnieniu efektu z tytułu skrócenia cyklu robót wzór podany w ust. 2 przybiera postać:

$$U_g = B_o - B_w + H$$

gdzie oprócz symboli omówionych w ust. 2 — litera H oznacza iloczyn otrzymany z przemnożenia nakładów inwestycyjnych przez współczynnik $\frac{8}{100}$ oraz liczbę lat skrócenia cyklu budowy.

III. Wytyczne co do projektów wynalazczych dotyczących inwestycji.

A. INWESTYCJE CENTRALNE I ZJEDNOCZEŃ.

§ 17. 1. Efekty zastosowania projektów wynalazczych, których realizacja wymaga przedsięwzięcia inwestycyjnego zaliczonego do inwestycji centralnych, należy ustalać na podstawie metod porównawczych

określonych w instrukcji Komisji Planowania przy Radzie Ministrów dotyczącej badania ekonomicznej efektywności inwestycji centralnych lub w wydawanych na jej podstawie instrukcjach resortowych (branżowych). Efekty te określa się w wysokości różnicy pomiędzy bazowym wskaźnikiem efektywności a wskaźnikiem, obliczonym dla wariantu inwestycyjnego opartego na rozpatrywanym projekcie wynalazczym, przemnożonej przez wielkość produkcji (efektu użytkowego) wynikającą z tego wariantu.

2. Metoda obliczania wskaźników efektywności jest podana w wymienionej w ust. 1 instrukcji Komisji Planowania przy Radzie Ministrów lub wydanych na jej podstawie instrukcjach resortowych (branżowych).

3. Zasady podane w ust. 1 i 2 stosuje się w wypadku, gdy realizacja projektu wynalazczego wymaga podjęcia inwestycji zjednoczeń, jeśli zgodnie z ustaleniem właściwych jednostek analizuje się efektywność tych inwestycji za pomocą metod porównawczych, o których mowa w ust. 1. W pozostałych wypadkach stosuje się zasady podane w rozdziale II.

B. ZMIANY W DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ.

§ 18. Efekt zastosowania projektów wynalazczych wprowadzających zmiany w dokumentacji projektowej ustala się:

1) według zasad określonych w § 12 — w razie gdy realizacja projektu umożliwi zaoszczędzenie nakładów inwestycyjnych na wyposażenie obiektu w maszyny, urządzenia itp. środki trwałe,

2) według zasad przyjętych w § 16 ust. 2 i 3 — w odniesieniu do oszczędności w koszcie robót budowlano-montażowych bądź do skrócenia cyklu budowy.

IV. Postanowienia końcowe.

§ 19. 1. Jednostki gospodarki uspołecznionej są zobowiązane do wzajemnego przekazywania — z zachowaniem przepisów o tajemnicy służbowej — danych niezbędnych do ustalania efektów uzyskiwanych w wyniku stosowania projektów wynalazczych.

2. W wypadkach trudnych i skomplikowanych rachunek efektów powinien być przedmiotem odpowiednich ekspertyz. Ekspertyzy te są konieczne w odniesieniu do projektów wynalazczych, o których mowa w § 17.

3. W razie gdy realizacja projektu wynalazczego przynosi efekty wymierne, których sposób obliczenia nie jest podany w niniejszych wytycznych, sposób ten ustala przedsiębiorstwo stosujące projekt, według zasad ogólnych zawartych w wytycznych.

Załącznik nr 1

TABELA DO OBLICZANIA WYNAGRODZENIA ZA PRACOWNICZE WYNAŁAZKI, WZORY UŻYTKOWE I PROJEKTY RACJONALIZATORSKIE

Wysokość wynagrodzenia w% od oszczędności i w złotych

Suma oszczędności (efekty) w złotych od do	Za wynalazek		Za wzór użytkowy i projekt racjonalizatorski	
	w pierwszej jednostce gospodarki uspołecznionej (zakładzie pracy)	w każdej następnjej jednostce gospodarki uspołecznionej	w pierwszej jednostce gospodarki uspołecznionej (zakładzie pracy)	w każdej następnjej jednostce gospodarki uspołecznionej
1.000 — 1.000	36% + 140 zł	10,8% + 42 zł	17% + 110 zł	5,1% + 33 zł
1.000 — 2.000	30% + 200 zł	9% + 60 zł	17% + 110 zł	5,1% + 33 zł
2.000 — 5.000	23% + 340 zł	6,9% + 102 zł	12,5% + 200 zł	3,75% + 60 zł
5.000 — 10.000	16% + 690 zł	4,8% + 207 zł	9,5% + 350 zł	2,83% + 105 zł
10.000 — 20.000	14% + 890 zł	4,2% + 267 zł	7% + 600 zł	2,1% + 180 zł
20.000 — 50.000	10,37% + 1.616 zł	3,11% + 485 zł	5,5% + 900 zł	1,65% + 270 zł
50.000 — 100.000	8% + 2.800 zł	2,4% + 840 zł	4,1% + 1.600 zł	1,23% + 480 zł
100.000 — 200.000	6,4% + 4.400 zł	1,92% + 1.320 zł	3,5% + 2.200 zł	1,05% + 660 zł
200.000 — 500.000	5% + 7.200 zł	1,5% + 2.160 zł	2,6% + 4.000 zł	0,78% + 1.200 zł
500.000 — 1.000.000	4% + 12.200 zł	1,2% + 3.660 zł	2,1% + 6.500 zł	0,6% + 2.100 zł
1.000.000 — 2.000.000	3% + 22.200 zł	0,9% + 6.660 zł	1,5% + 12.500 zł	0,48% + 3.300 zł
2.000.000 — 5.000.000	2,5% + 32.200 zł	0,75% + 9.660 zł	1,4% + 14.500 zł	0,43% + 4.300 zł
5.000.000 — 10.000.000	1,8% + 57.200 zł	0,54% + 20.160 zł	0,9% + 39.500 zł	0,35% + 8.300 zł
ponad 10.000.000	1,5% + 97.200 zł	0,45% + 29.160 zł	0,7% + 59.500 zł	0,25% + 18.300 zł
	ale nie więcej niż 500.000 zł łącznie		ale nie więcej niż 150.000 zł łącznie	

(nazwa jednostki stosującej projekt)

Załącznik nr 2

ARKUSZ EFEKTÓW PROJEKTU WYNAŁAZCZEGO

(nazwa projektu)

I. Zakres zastosowania projektu (wielkość produkcji, ilość i czas operacji technologicznych itp.) w okresie obliczeniowym, tj. w roku	
II. Ogółem efekty wymierne	zł
w tym efekty przybliżone	zł
w tym :	
A. Efekty w jednostce stosującej projekt wynalazczy z tytułu:	zł
1) oszczędności w kosztach produkcji (U ₁ + U ₂ lub U ₁ + U ₄)	zł
2) oszczędności w stosunku do produktów porównywalnych (U ₅)	zł
3) przyrostu produkcji i poprawy jej gątkowości (U ₃)	zł
4) obniżenia nakładów inwestycyjnych na wyposażenie (U ₆)	zł
5) usprawnienia kapitalnych remontów (U ₇)	zł
6) oszczędności w kosztach robót budowlano-montażowych (U ₈)	zł
7) inne	zł
Razem efekty brutto	zł
mniej koszty realizacji projektu wynalazczego:	
8) pokryte ze środków obrotowych (N)... zł	
9) pokryte ze środków inwestycyjnych (3A)	zł
B. Efekty w innych jednostkach gospodarki uspołecznionej z tytułu polepszenia jakości lub innych własności produktu wynoszą w porównaniu z	zł
(nazwa wyrobu — usługi o gorszej jakości)	
sposób rachunku:	
III. Krótka charakterystyka efektów nie dających się obliczyć	

Podpisy

131

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŁĄCZNOŚCI

z dnia 20 lipca 1967 r.

o zmianie rozporządzenia w sprawie dodatku służbowego dla pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”.*(Dziennik Ustaw z dnia 29 lipca 1967 r. Nr 30, poz. 144)*

Na podstawie art. 18 ust. 2 przepisów z dnia 22 marca 1928 r. o utworzeniu państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz. U. z 1932 r. Nr 105, poz. 379) oraz art. 65 i art. 66 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 31 stycznia 1961 r. o łączności (Dz. U. Nr 8, poz. 48) i § 2 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 września 1957 r. w sprawie uposażenia pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz. U. z 1966 r. Nr 9, poz. 58) zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie stanowisk, do których przywiązany jest dodatek służbowy, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Ministra Łączności z dnia 22 grudnia 1964 r. w sprawie dodatku służbowego dla pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska

Poczta, Telegraf i Telefon” (Dz. U. z 1965 r. Nr 3, poz. 11) wprowadza się następujące zmiany:

1) w pozycji 8 w rubryce „stanowisko” po wyrazach „Inspektor odbiorów w CZPiT” dodaje się wyrazy „kierownik zespołu magazynów”,

2) w pozycji 9 w rubryce „stanowisko” skreśla się wyrazy „kierownik magazynów w CZPiT”,

3) w pozycji 10 w rubryce „stanowisko” zastępuje się wyrazy „kierownik magazynów w OSZPiT” wyrazami „kierownik magazynu”,

4) w pozycji 12 w rubryce „stanowisko” zastępuje się wyrazy „kierownik magazynu” wyrazami „magazynier”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 lipca 1967 r.

Minister Łączności: *Z. Moskwa*

132

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 12 lipca 1967 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie służby przygotowawczej i egzaminów na stanowisko sekretarza sądowego.*(Dziennik Ustaw z dnia 29 lipca 1967 r. Nr 30, poz. 145)*

Na podstawie art. 139 § 2 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1964 r. Nr 6, poz. 40) oraz art. 38 prawa o sądach ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1961 r. Nr 41, poz. 215 i z 1962 r. Nr 11, poz. 54) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 maja 1958 r. w sprawie służby przygotowawczej i egzaminów na stanowisko sekretarza sądowego (Dz. U. Nr 30, poz. 133) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 ust. 4 skreśla się wyrazy „(sekcji w Sądzie Najwyższym)”;

2) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. W wyjątkowych przypadkach Prezes Trybunału Ubezpieczeń Społecznych i prezes sądu wojewódzkiego może zwolnić kandydata posiadającego wykształcenie średniego innego typu niż ogólnokształcące od wymagania wykształcenia przewidzianego w § 1 oraz dopuścić go do odbycia służby przygotowawczej.”;

3) § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W wyjątkowych przypadkach Prezes Trybunału Ubezpieczeń Społecznych i prezes sądu wojewódzkiego może zwolnić kandydata, który pracował w sądownictwie co najmniej pięć lat, od wymagania wykształcenia przewidzianego w § 1, zaliczyć mu tę służbę na poczet służby przygotowawczej i zezwolić na składanie egzaminu na stanowisko sekretarza sądowego.”;

4) w § 6 skreśla się ust. 2;

5) w § 7:

a) wprowadza się nowy ust. 2 w brzmieniu:

„2. Komisja egzaminacyjna przy Sądzie Wojewódzkim dla m. st. Warszawy przeprowadza także egzaminy kandydatów na stanowiska sekretarzy sądowych w Sądzie Najwyższym”;

b) dotychczasowe ust. 2—4 otrzymują numerację 3—5.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Sprawiedliwości: *S. Walczak*

133

INSTRUKCJA PRZEWODNICZĄCEGO KOMISJI PLANOWANIA PRZY RADZIE MINISTRÓW

z dnia 10 czerwca 1967 r.

zmieniająca instrukcję w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwach geologicznych, geodezyjnych i geodezyjno-kartograficznych.

(Monitor Polski z dnia 27 czerwca 1967 r. Nr 33, poz. 157)

Na podstawie § 2 uchwały nr 52 Rady Ministrów z dnia 5 lutego 1960 r. w sprawie zasad planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 18, poz. 90 i Nr 42, poz. 203), w związku z § 38 ust. 2 uchwały nr 106 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1962 r. w sprawie zasad i trybu kontroli funduszu płac przedsiębiorstw uspołecznionych, wykonywanej przez banki (Monitor Polski z 1962 r. Nr 29, poz. 123, z 1963 r. Nr 33, poz. 168, z 1964 r. Nr 32, poz. 138 i Nr 58, poz. 275), w związku z uchwałą nr 131 Rady Ministrów z dnia 4 maja 1964 r. w sprawie premiowania pracowników umysłowych w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych (Monitor Polski Nr 32, poz. 139) oraz § 1 uchwały nr 71 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1967 r. w sprawie zasad wynagradzania robotników zatrudnionych w przedsiębiorstwach budowlano-montażowych oraz pracowników zajmujących kierownicze stanowiska na budowach, ustala się, co następuje:

§ 1. W instrukcji Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów z dnia 15 października 1964 r. w sprawie planowania, kontroli i korekty funduszu płac w państwowych przedsiębiorstwach budowlano-montażowych, samodzielnych oddziałach wykonawstwa inwestycyjnego, przedsiębiorstwach geologicznych, geodezyjnych i geodezyjno-kartograficznych (Monitor Polski Nr 81, poz. 385) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 ust. 2 cz. AI pkt 1 lit. b) oraz cz. AII pkt 1 lit. b) dodaje się zdanie:

„wyodrębnia się w ramach funduszu premiowego robotników dodatkowy fundusz premiiowy na szczególnie ważne budowy, objęte wykazem Prezesa Rady Ministrów na wniosek Ministra Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych”;

2) w § 2 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Osobowy fundusz płac pracowników umysłowych planuje się w ramach kwoty osobowego funduszu płac przyznanej przedsiębiorstwu.”;

3) w § 2 ust. 8 na końcu dodaje się zdanie:

„Jeżeli ani inwestor, ani przedsiębiorstwo budowlano-montażowe nie ujęło planami funduszu płac środków na prace rozruchowe, bank wypłaca środki na ten cel na podstawie preliminarza.”;

4) w § 2 ust. 9:

a) dodaje się nowy pkt 3 w brzmieniu:

„3) wynagrodzenia związane z rozwojem wynalazczości i ruchu racjonalizatorskiego”;

b) dotychczasowy pkt 3 otrzymuje oznaczenie pkt 4;

5) w § 6 ust. 7 na końcu skreśla się kropkę oraz dodaje wyrazy „oraz wynagrodzeń związanych z rozwojem wynalazczości i ruchu racjonalizatorskiego.”;

6) w § 7 ust. 5 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) roczne wielkości (z podziałem na kwartały) funduszu płac.”;

7) w § 7 ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Plan funduszu premiowego robotników nie podlega przeliczeniu w zależności od stopnia wykonania zadań.”;

8) w § 8 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Oszczędności na funduszu premiowym robotników nie mają wpływu na rozliczenie osobowego funduszu płac przedsiębiorstwa.”;

9) w § 9:

a) skreśla się ust. 1,

b) ust. 2 i 3 otrzymują kolejną numerację 1 i 2,

c) dodaje się nowy ust. 3 w brzmieniu:

„3. Dyrektor zjednoczenia (jednostki równorzędnej) w gospodarczo uzasadnionych wypadkach po zasięgnięciu opinii dyrektora właściwego oddziału banku upoważniony jest do usprawiedliwiania przekroczeń funduszu płac przedsiębiorstwa pod warunkiem nieprzekroczenia funduszu płac w skali zjednoczenia lub w wypadku, gdy przekroczenie to znajduje pokrycie w nie rozdysponowanej wolnej rezerwie funduszu płac w zjednoczeniu. Usprawiedliwienie przekroczeń funduszu płac w ciągu roku w ciężar wolnej rezerwy funduszu płac może być dokonywane tylko do wysokości takiej części rezerwy na koniec danego okresu, jaka wynika z procentowego zaawansowania za dany okres rocznych zadań zjednoczenia.”;

10) § 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Ministrowie nadzorujący przedsiębiorstwa objęte niniejszą instrukcją mają obowiązek opisać gospodarkę funduszem płac w powiązaniu z planem w resortowych analizach ekonomicznych z działalności podległych im przedsiębiorstw, składanych w terminach przewidzianych odrębnymi przepisami”.

§ 2. Instrukcja wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i ma zastosowanie począwszy od narastającego rozliczenia funduszu płac za I półrocze 1967 r., z wyjątkiem przepisów § 1 pkt 7 i 8, które mają zastosowanie począwszy od rozliczenia za IV kwartał 1966 r.

Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów: w z. T. Gede